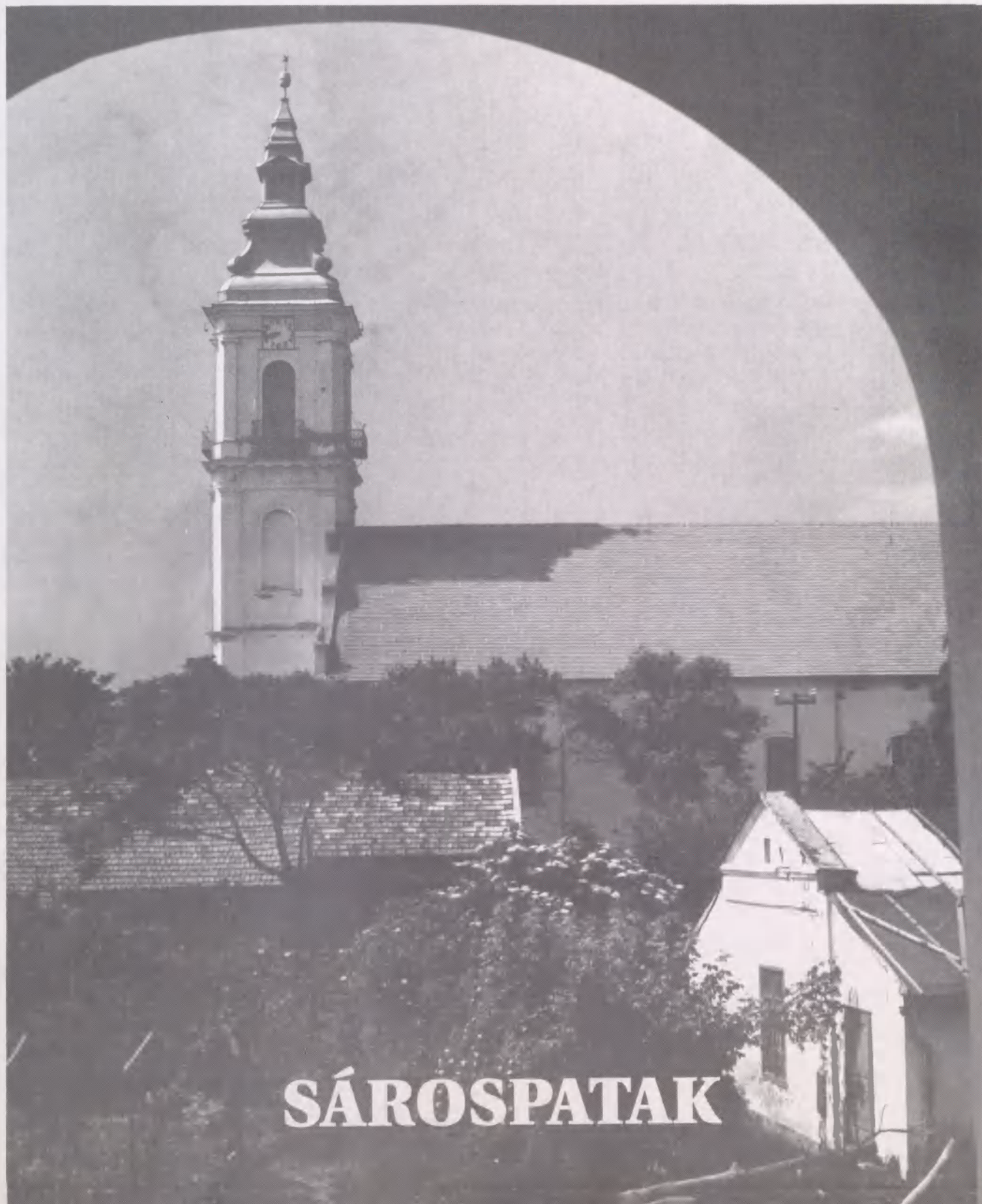

MHB 1644

VILVÁKOK

1995. július

SÁROSPATAK

*A Vakok Világa kiadását 1995-ben a
Nemzeti Kulturális Alap 1.000.000 Ft-tal támogatta.*

TARTALOMJEGYZÉK

Lak István írása nyomán: Munkaértekezlet Balatonbogláron	3
Bartha Zsuzsanna: Elnökségi tudósítás	5
Az MGVYOSZ Jász-Nagykun-Szolnok megyei Szervezetének beszámolója (II. rész)	8
Lak István: Tisztelet Komlónak	14
Világ bajnok Magyar Braille-nyomtató	17
Bereczk Istvánné: Májusi tükör	17
Bartha Zsuzsanna: A Mátra kapujában	18
Gelencsér Gábor: Irodalmi kávéházban – Dani Ferenc költővel	18
Bornemisza Attila: 25 éves a Cserhát Művész Kör (Egy kulturális fesztivál margójára)	21
Czirják László: Élünk az alkalommal!	22
Legeza Ilona könyvismertetője – Gustave Flaubert (1821–1880): Érzelmek iskolája (Fordította: Gyergyai Albert)	23
Sorstárs szerzők művei	24
Kovács Pál: Régi kódexek nyomában (IV. rész)	25
Németh Tamás: A zenélés öröme	26
Kovács Pál: Barangolás régi hangszerek között (Befejező rész)	28
Gyereksarok	29
Történelmi arcképcsarnok – Dr. Domonkos János: I. (Szent) László király halálának 900. évfordulójára	30
Molnár István: Sakkcsapatbajnokság a számok tükrében	32
Balla Endre: Goalball Magyar Bajnokság	33
Németh Tamás: Színes hírek	35
DotLighter – Új irányzat a Braille nyomtatásban!	37
Közlemények	37
Hirdetések	38

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének havi folyóirata.
Felelős kiadó: Erhartné dr. Molnár Katalin. Kiadóhivatal: MGVYOSZ 1146
Budapest, Hermina út 47. Felelős szerkesztő: Bartha Zsuzsanna. Készült a
Signatura Ipari Termelő és Szolgáltató Kft. nyomdájában 1650 példányban.
Felelős vezető: Rózsavölgyi László. ISSN: 0209-6765.

Lak István írása nyomán

Munkaértekezlet Balatonbogláron

Az MVGYOSZ hivatali szervezete évente hagyományosan titkári-adminisztrátori munkaértekezletet tart a balatonboglári üdülőben.

Az idén május 25-27-e között napsütés és a májusi színekben pompázó természet köszöntötte a tanácskozás résztvevőit a Balaton partján. A három nap alatt elegendő idő állt rendelkezésre a közös problémák és feladatok megvitatására.

Dr. Szigeti György elnök, Erhartné dr. Molnár Katalin főtitkár mellett a hivatal részéről jelen voltak: Cserna Sándor hivatalvezető-helyettes, Bódis Károlyné – a pénzügyi osztály vezetője, Maklár Cecília – rehabilitációs munkatárs, valamint Matolcsi Tamás számítástechnikai szakember.

A munkaértekezlet első napján a titkárok és az adminisztrátorok közötti feladatok megosztásáról, az adminisztrátorok munkaköri leírásának tartamáról folyt a vita. Kétségtelen, valamennyi megyei szervezetnél nagyon sokrétűek az ügyintézői tennivalók. A tagokkal szembeni türelem és empátia, a megfelelő hangnem alapvető elvárás az ügyintézői munkakörben dolgozóktól. Az egyes megyékben kialakult eltérő szokások összevetése és a tapasztalatok kicserélése feltétlenül hasznos volt. Sok-sok vita és észrevétel segítette a közös gondolkodást. A hivatal döntése értelmében a jövőben

az új adminisztrátornak felvételét követően Budapesten a központban egy rövid ideig tartó tanfolyamon kell részt vennie. Ennek keretében megismerkedhet az MVGYOSZ különböző tevékenységeivel. Napjainkban már az élet minden területén elengedhetetlen a számítógép használatának ismerete. A tervek szerint a közeljövőben az MVGYOSZ valamennyi megyei szervezete – beleértve a központot is – áttér az egységes számítógépes nyilvántartásra, így az adminisztrátorokkal szemben is elvárás a számítógépen való munkavégzés. Öröndetes tény, hogy mindössze négy megyei szervezetnél nem tértek még át a számítógép használatára.

Második témaként dr. Szőke László az általa összeállított vakokat érintő hatályos jogszabályokat ismertette. Ez a nagy gonddal elkészített gyűjtemény hasznos segítséget nyújthat a sorstársaknak éppúgy, mint az illetékes hivataloknak. Az Országos Elnökség korábbi döntése értelmében a jogszabályok gyűjteményét sík- és pontírásban az árueledásban megvásárolhatják az érdeklődők. Ugyanakkor annak érdekében, hogy a látássérültek ügyeit intéző hivatalokhoz is eljusson és hasznos kézikönyvként szolgáljon, az augusztusi síkírású Vakok Világa, valamint két nyári pontírású szám teljes egészében leközi a gyűjteményt. Igaz ugyan, hogy a törvények nem örökéletűek, de korszerűsíteni már sokkal könnyebb az összeállított anyagot.

A második napon az MVGYOSZ folyóiratainak előfizetési díjairól esett szó. Köztudott, hogy a folyóiratok elő-

állításának költségei jóval magasabbak, mint amennyit az előfizetések fedeznek. Egyetlen országos szövetség sem létezhet azonban sajtóorgánum nélkül, s a jövőben sem lehet cél – foglalt állást a tanácskozás, hogy az előfizetési díjak fedezzék az előállítási költségeket.

Az 1996. január 1-től életbe lépő egy évre szóló előfizetési tarifák is messze alatta maradnak a hasonló kivitelű, piaci forgalomban kapható újságok áraitól.

Az elfogadott új díjak:

Vakok Világa		
síkírású változata	_	350 forint
Vakok Világa Braille-		
írású változata	_ _	360 forint,
Irodalmi füzetek	_ _	300 forint,
Rádió és		
televízió műsor	_ _	600 forint,
Zenekultúra	_ _ _	300 forint,
Sakkiskola	_ _ _	400 forint,
Gyógymasszőr	_ _	300 forint.

A szerkesztőség munkatársai a megyei szervezeteknél tartott fórumokon rendszeresen találkoztak a Vakok Világa hangos változatára vonatkozó kérelemmel. Elsősorban az idősebb korosztály tagjai – akik zömében felnőttkori látássérültek –, nem ismerik a pontírást, többségük nem is vállalkozik megtanulására. A munkaértekezlet résztvevői javasolták, hogy a hivatal tegye meg a szükséges előkészületeket: mérje fel a hangos változat előállításának várható költségeit. A költségek ismeretében megkezdődhet a megyei szervezeteknél a konkrét igények felmérése. 3

A Vakok Világa c. folyóiratban egyre többen hirdetnek. Ugyanakkor sokan visszaélnek az ingyenes hirdetési lehetőséggel. A szerkesztőség viszont nem nyomozhatja le a hirdetések valódiságát. Az esetleges problémák kiküszöbölése érdekében úgy határozott az értekezlet, hogy 1995. augusztus 1-től a hirdetések egységes díja 500 forint. (A közlemények címszó alatt megtalálják a részletes tudnivalókat – a szerk. megj.)

Az új tagsági könyvvel és az érvényességet igazoló bélyeggel kapcsolatos felvetéseket is megtárgyalta az értekezlet. Főként arra vonatkozóan hangzottak el javaslatok, hogy miként lehetne megakadályozni a tagkönyvek és a bélyegek hamisítását.

A tanácskozás fontos témakörének számított a megyei szervezetek önállóságáról, a szövetség egységes létéről folyó vita.

Az önállóság kérdésében a többség úgy vélekedett, hogy amennyiben a megyei szervezet önálló jogi személyként működne, az több hátránnyal járna, mint előnnyel. Jelenleg még a legtöbb megyei szervezetnél az önállósághoz nincsenek meg a feltételek, ezért tehát az MGYOSZ szervezetében rövidtávon nem várható változás.

A következő megvitatott kérdés az adományszámla felhasználása

volt. A tanácskozás úgy foglalt állást, hogy nem tartja szerencsésnek az adományszámláról a szociális jellegű segélyek kifizetését: Arra is akadt példa, hogy az adományszámláról kölcsönt nyújtott a megyei szervezet tagjainak. A tanácskozás egyértelműen leszögezte, hogy kölcsönt adni törvénybeütköző cselekedet. A céljellel kapott adományokat természetesen csak arra szabad felhasználni, amire az adományozó adta.

A Braille-Emlékérem odaítélésekor rendszeres problémaként vetődik fel, hogy milyen szempontok szerint történjen az elbírálás. Ezért a titkári-adminisztrátori munkaértekezlet javasolja, hogy az egységes szempontrendszer kerüljön kimunkálásra.

Hangsúlyos témaként szerepelt még a tanácskozáson a számítástechnika alkalmazása a megyei szervezetek nyilvántartásában. Matolcsi Tamás, az MVGYOSZ számítástechnikai munkatársa előadásában részletes ismertetőt adott, majd a kérdésekre válaszolt.

Záróakkordként a megyei szervezetek ideai közgyűléseinek és küldöttközgyűléseinek időpontjait egyeztetette az értekezlet. (Későbbi számunkban ismertetjük – a szerk. megj.)

Az utolsó napon az adminisztrátorok hölgykoszorúja külön tanácskozott, és megvitatták tapasztalataikat, ötleteiket. Ezen a megbeszélésen jelen volt Bódis Károlyné, az MVGYOSZ pénzügyi osztályának vezetője, aki a kérdésekre, a felmerült gondokra válaszolt és tanácsokat adott. Ugyanebben az időben az Országos Elnökség

májusi ülését tartotta, ahol a megyei titkárok is részt vettek.

A háromnapos munkaértekezlet a szép környezetben kitűnő alkalmat teremtett arra, hogy a titkári és az ügyintézői munkával együttjáró feladatokat alaposan megvitassák. Az ország minden részéből érkező megyei szervezetek munkatársainak lehetőségük nyílt a tapasztalatok cseréjére, egymás és a hivatal dolgozóinak jobb megismerésére, az MVGYOSZ tevékenységének szélesebb körű áttekintésére. A titkárok és az adminisztrátorok gyakorlati munkája során felhalmozódó tapasztalatok valamennyi megyei szervezet és a központ számára is hasznosak és fontosak, mert elősegítik a további fejlődést.

Bartha Zsuzsanna

Elnökségi tudósítás

Igazi, nyáriasan meleg nap köszöntötte 1995. május 27-én az MVGYOSZ Országos Elnökségének tagjait rendhagyó módon távol a főváros zajától, a szövetség balatonboglári üdülőjében. Az évenként megrendezésre kerülő titkári – adminisztrátori értekezlet után tartották az elnökség tanácskozását. Igazoltan Greman József, dr. Hohl József és Kuminka Györgyné maradtak távol.

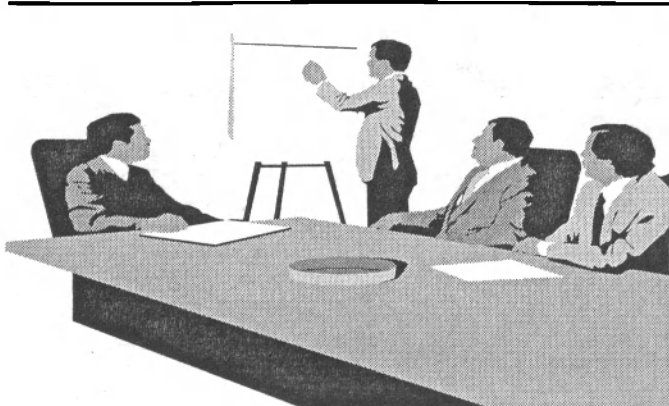
A napirend első pontjaként az MVGYOSZ Tolna megyei Szervezete számolt be munkájáról. A megyei szervezet képviselőjében jelen volt Freund György – elnök, Kovács Lászlóné titkár és Viszlói Emőke. Írásban elkészí-

tett beszámolójukat előzetesen megküldték, melynek kivonatát az egy későbbi számunkban ismertetjük. Szóbeli kiegészítésként a következő fontosabb információk hangzottak el:

A közeljövőben 20 látássérült gyermek a szekszárdi polgármesteri hivatal üdülőjében nyaralhat ingyenesen (július 25–31-e között).

A megyében élő vak és gyengénlátó gyermekek, illetve szüleik életéről, gondjairól a szekszárdi rádió, televízió és a Tolna megyei újságok rendszeresen hírt adnak. Az elmúlt öt esztendőben a megyei szervezet több tanfolyamot szervezett a gyerekeknek és a felnőtteknek egyaránt, pl. gépírás és nyelvtanfolyam (német). A foglalkoztatottak között kb. 20 fő telefonalközpont-kezelőként, 11 fő gyógyszerészorként és 8 fő értelmiségi pályán dolgozik. Komoly segítséget kap a szervezet a Szekszárd Városi Családsegítő Bizottságtól.

Viszlói Emőke – a megyei szervezet korábbi elnöke a látássérült felnőttek és gyerekek között végzett papírhajtogató (origami) tevékenységéről tájékoztatta a testületet. (A Vakok Világa hasábjain részletes cikk jelent meg e témáról – a szerk. megj.).

A tagok igénye alapján szervezi a megyei szervezet a külföldi kirándulásokat is, s a költségek fedezéséhez sikerült szponzorokat találniuk.

Az elmúlt évben a megyei szervezet kérésére a sorstársak 670 ezer forint segélyt kaptak a lakóhelyük szerint illetékes önkormányzatoktól. Az eltelt öt év során lakásfelújításra, tetőjavításra, víz- és gázbevezetésekre pedig a megyei önkormányzattól 3 millió forint támogatásban részesültek a sorstársak a megyei szervezet kérésére. Az Országos Elnökség a megyei szervezet beszámolóját úgy értékelte, hogy az jól tükrözi az eltelt időszak fejlődését, az elért eredményeket. Egyúttal felhívta a megyei elnökség figyelmét: tekintse elsődleges feladatának, hogy rendezvényeiken a vak emberek is minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az elnökség egyhangúlag tudomásul vette a tájékoztatást.

A napirend második pontjának, a titkári – adminisztrátori értekezlet tapasztalatainak megvitatását az augusztus eleji Bodaszólón tartandó háromnapos tanácskozásra halasztotta az elnökség.

Következtek a bejelentések:

- A Magyar Szociálpolitikai Társaság által szervezett konferencián az MVGYOSZ képviseltette magát.
- A Szombathelyen rendezett Munkaügyi Konferencián szövetségünk részt vett a népjóléti és a munkaügyi tárca finanszírozásában. *(Előző számunkban részletes beszámolót olvashattak a konferenciáról – a szerk. megj.)*

- Nógrádbercelen a vak értelmi fogyatékosokról szerveztek továbbképző konferenciát, ahol valamennyi vakügyi intézmény jelen volt.
- A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolán a leendő tiflopedagógusoknak szövetségünk két bemutatkozó előadást tartott.
- Megalakult az MVGYOSZ Veszprém megyei Szervezetének Veszprémi Körzeti Csoportja.
- Az MVGYOSZ Győr-Moson-Sopron megyei Szervezete Győrben találkozót szervezett a vak gyermekek szüleinek.
- Horn Gyula miniszterelnök úrhoz intézett levelünkre a Népjóléti Minisztériumból, Bíró Boldizsár államtitkártól érkezett válasz (a mellékletben olvashatják – a szerk. megj.)
- Az MVGYOSZ Baranya megyei Szervezete Komlói Körzeti Csoportja májusban országos találkozót rendezett – nagy sikerrel.

A tanácskozás az elnök zárszavával fejeződött be.

Melléklet

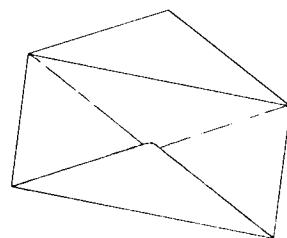
Bíró Boldizsárnak, a Népjóléti Minisztérium államtitkárának a szövetséghez megküldött levele

„Tisztelt Főtitkár asszony!

A miniszterelnök kabinetfőnöke a Népjóléti Minisztériumhoz továbbítot-

ta a miniszterelnök úrhoz írt levelét, melyben foglaltakra az alábbiakról tájékoztatom.

A vak és gyengéltató személyeknek a kormány szociális csomagtervével kapcsolatos félelmét megértem.

Bizonyára Önök előtt is ismert azonban, hogy ezen intézkedések a gazdasági egyensúly javítását, a takarékosabb gazdálkodást, a piacgazdasági rendszer kiépítését szolgálják. A tervezett kormányzati intézkedések a szociális ellátó rendszereket az ország gazdasági lehetőségeihez kívánják igazítani oly módon, hogy azoktól vonja meg a támogatást, kiknek jövedelmi helyzete ezt elbírja. Ez nem jelenti a jóléti és szociális támogatások megszűnését, hanem a támogatásoknak a rászorultság alapján történő biztosítását azon személyek részére, akik munkavégzésre betegség vagy fogyatékoság miatt nem képesek. A folyamatban lévő intézkedések bevezetése nem jelenti azt, hogy a fogyatékosok érdekvédelmi szervezetei nem érvényesíthetik tagságuk érdekeit. Bízom abban, hogy számos kérdésben módunk lesz arra, hogy közösen alakítsuk ki az érintettek számára a legoptimálisabb megoldásokat, s hogy a fenti kérdésekben sikerül megnyugtató válaszokat adni a szövetség tagsága részére. Ehhez kérem segítő közreműködését.,,

Az MVGYOSZ Jász-Nagykun-Szolnok megyei Szerveze- tének beszámolója

(Befejező rész)

Kapcsolatrendszerünk

A társadalomban végbemenő gyökeres változások, a nem mindig pontosan kitapintható folyamatok arra intettek bennünket, hogy a régi rutin, a beidegződött stílus helyett próbáljuk követni az új életritmus diktálta elvárásokat. Ez nem könnyű feladat. Az intézmények, a vállalatok megszűnésével együtt jól felépített kapcsolatrendszerünk is ledőlt. Még napjainkban is tart az új arculat kialakítása.

Bemutakozó leveleinknek nem sok a látszatuk, a személyes megkeresések viszont annál eredményesebbek. Vidéki útjaink során programunkban szinte mindig szerepel az önkormányzat valamely tisztségviselőjével való megismerkedés. A különböző intézmények vezetőit is előszeretettel keressük fel közös ügyeinkkel.

A megyén belül egyre jobb a státusunk. Munkánkat szimpátiával kísérik. Megszokták, hogy leginkább „nem kérni”, hanem „adni” szeretünk, fontosnak tartjuk a kölcsönösséget.

Kapcsolatrendszerünk sokoldalú. Az önkormányzatok, a különböző típusú

intézmények, a társadalmi szervezetek és civil szerveződések partnerek, ha szükség van rájuk.

- A helyi önkormányzati tisztségviselők és munkatársaik támogatják és látogatják közösségeinket.
- Pályázatainkat kedvezően bírálják el, meghívják rendezvényeikre.
- Számos fórumon, tanácskozáson vehettünk részt, ahol a fogyatékosok ügyével foglalkozott a napirend. Találkoztunk a pártok, az egyházak képviselőivel. Szociológiai felmérés készül tevékenységünkről. Pedagógusok, szociális munkások érdeklődnek a segítségnyújtás formáiról.
- A megyei közgyűlés napirendre tűzte a fogyatékosokkal foglalkozó szervezetek kérdését. Írásos anyagot kért tőlünk, melyet a Művelődési és Népjóléti Bizottság ülésén megtárgyaltunk. Ez a bizottság rendszeres meghívót küld havonkénti üléseire.
- A Szolnok MJ. város Önkormányzatának Szociális Albizottsága is meghallgatta beszámolóinkat tevékenységünkről. A bizottsági tagok elismeréssel nyugtázták eredményeinket.
- Munkánkkal hozzájárultunk a városi önkormányzat szociális térképének elkészítéséhez. Megjelöltük Szolnokon élő tagjaink lakásának helyét és külön jeleztük a segítséget igénylők gondjait.
- A művelődési intézmények, könyvtárak befogadták tagcsoportjainkat, támogatják rendezvényeinket.

Meghívják bennünket rendezvényeikre, előadásaikra.

- A Szolnoki Humánszolgáltató Központ szervezésében szociális börzén vehettünk részt, amely hasznos ismeretekkel gazdagította a résztvevőket.
- A védőnők, a gyermekintézmények dolgozói fokozott figyelmet fordítanak a látássérült gyermekekre.
- Tagszervezeteinkkel közös fórumokon jelenünk meg.

Megyei szervezetünk neve, tevékenysége egyre ismertebbé válik az országban. A rendezvényeinken résztvevők elégedetten köszönnek el tőlünk, élményekben gazdagon térnek haza. Amerre mi járunk, oda is igyekszünk értékeinket elvinni.

- A Budapesti Telefonos Szakosztály két alkalommal látogatott el Szolnokra, telefonalközpont-kezelőink szakmai és szabadidős programmal kedveskedtek a vendégeknek.
- Két országos módszertani klubtalálkozáson közel kétszázan vettek részt.
- Beregfürdő és Túrkeve nyári rendezvényei révén vált fogalommal.
- Szoros kapcsolatot tartunk fenn néhány megyei szervezettel: elnökségi tapasztalatszerést rendezünk, kölcsönösen segítünk egymás kirándulásai megrendezésében.

Külföldi kapcsolatfelvételünk van folyamatosan a németországi Reutlingen városának látássérülteket tömörítő szervezetével.

Munkalehetőségek, képzési formák, oktatás

Szerencsére még mindig vannak dolgozó sorstársak, Számuk – az ismert okok miatt – csökkenő tendenciát mutat. Tudunk elbocsátásokról, de többen választották ennek elkerülésére a rokkantsági nyugdíj igénybevétele. Csak körülbelüli adattal rendelkezünk (32), ugyanis a személyi adatváltozások bejelentése sajnos esetleges, ötletszerű.

Leginkább telefonalközpont kezelőkből tevődik össze dolgozóink kicsiny csoportja. De van két gyógymasszörünk és néhány vegyes területen (egészségügyben, oktatásban, kereskedelemben) dolgozó gyengénlátók is. Pár éve bedolgozási lehetőségre is alkalom nyílik a különböző rehabilitációs munkahelyeken. Ezek azonban általában nem biztosítanak stabil egzisztenciát, mert gyakran átszerveződnek, működésük bizonytalanra válik. Tagjaink mégis kötődnek hozzájuk, mert némi nyugdíjkiegészítést jelent számukra. Tagjaink a következő képzési formákban vettek részt:

telefonalközpont-kezelői:	.. 7 fő,
számítástechnikai: 3 fő,
gyógymasször: 1 fő,
talpmasszás: 2 fő,
Braille-oktatás: 8 fő,
nyelvoktatás: 4 fő,
egyéb: 6 fő.

Ezek a tanfolyamok részben a szövetség keretében, részben magánkezdeményezésekre jöttek létre. Kérelemre szervezetünk anyagilag támogatja a résztvevőket.

A Látásvizsgáló Országos Szakértői Bizottság megyei szaktanárokat alkalmaz a legfiatalabb korban lévő vak gyermekek felkutatására, képességeik megfigyelésére, kifejlesztésére. Munkájukat – lehetőségeink szerint – támogatjuk; adatokat szolgáltatunk, segítjük kapcsolataik kiépítését. Egyidőben az irodánkat is rendelkezésre bocsátottuk, hogy a foglalkozások zavartalanul folyhassanak. Általános iskolás korú gyermekeink egy része speciális intézményekben tanul, legtöbbjük azonban lakóhelyén maradt. Nyilvántartásunkban szerepelnek ebből a korosztályból olyan nevek is, akik egyéb fogyatékoságuk miatt nem férnek be egyetlen képzési formába sem. Az ő sorsuk alakulása rengeteg kérdőjelet vet fel, szüleik általában otthon nevelik őket, s félve tekintenek a jövő elé.

A 14. életévüket betöltött gyerekek szinte kivétel nélkül tagjaink sorába lépnek. Életükben ez az az időpont, amikor először merül fel élesen a „hogyan tovább?” kérdése. Akik speciális iskolába jártak és jó képességűek, ekkor cseppennek be a látók ismeretlen világába, akik pedig eddig látó gyerekek között küszködtek tanulmányaikkal, most szembesülnek először azzal a ténnyel, hogy alig akad számukra elérhető szakma. Nehéz a legmegfelelőbb iskolatípust kiválasztani, s a pedagógusok sem igazán fo-

gadókészek. A szülőknek időben kell az utat kitaposniuk, a gyerekeknek pedig többszörösen kell bizonyítaniuk „életrevalóságukat”.

Nyolc vak és gyengénlátó középiskolás diák előremenetelét kísérik figyelemmel, írógépekkel, Braille-papírral, magnetofonnal segítjük őket. Felhívjuk figyelmüket a pályázati lehetőségekre.

Kulturális munka

A szövetség különböző folyóirataira 66 fő fizet elő. Ez a szám évek óta stagnál.

Hat városunk könyvtára működtet hangos részleget: Szolnok, Jászberény, Karcag, Kisújszállás, Törökszentmiklós, Mezőtúr. Állományuk a látogatottsághoz igazodva gyarapszik, a könyvtárközi kölcsönzés is elterjedt. Egyes községi könyvtárosok szívesen kérik meg a városokból az olvasnivalót.

Nyolc településünkön működik sorstárs klub: Szolnokon, Jászberényben, Jászfényszarun, Jászdányban, Jászapátin, Karcagon, Kunmadarason és Túrkevéen. Ezek a közösségek képezik egyesületi életünk alapját. Önkezdeményezéssel jöttek létre, programjaikat maguk alakítják, s legtöbbjük helyi támogatásból tartja fenn magát. Kapcsolatuk a megyei szervezettel szoros, egymás rendezvényeit is előszeretettel látogatják. A szolnoki „Segítő Kezek” Klub két megyei farsangot rendezett, meghívta a többi klubot is és amolyan szervezeti „Ki mit

tud?”-ot rögtönzött. A rendezvényt értékes ajándékokkal támogatták a felkeresett termelő egységek.

A klubok rendszeres programjai mellett országos vonzáskörű rendezvények is gazdagították szervezetünk életét.

- 1989: I. Módszertani Klubtalálkozó Szolnokon, 14 megye részvételével.
- 1990: „Hogy súlya legyen a szónak...” – műveltségi játék elődöntője Szolnokon, hat megye részvételével.
- 1990: Ajándékműsor a látóknak. A vakokból álló Melódia Együttes lépett fel, riportok hangzottak el vak emberek közreműködésével. A rendezvényt segédeszközeinkből és az ország különböző részeiből ideérkező látássérültek alkotásaiból készült kiállítás tarkította.
- 1994: II. Módszertani Klubtalálkozó Szolnokon, 13 megye részvételével.
- Magánkezdeményezésűek, helyi támogatásúak a túrkevei baráti találkozók és a berekfürdői kutyás táborok.

Rendezvényeinket ismert előadók, szakemberek tisztelték meg részvételükkel: dr. Pálhegyi Ferenc, Bodor Tibor, Arató András, Vaspöri Teréz, Rithnovszky János, a Los Anginos Együttes, stb.

Közreműködtünk a vak költők és írók antológiájának megjelentetésében. A kötetben Szolnokon élő szerzők művei is szerepelnek. Vállaltuk ennek a könyvnek a népszerűsítését is. Helyi kezdeményezéssel Szolnokon, Jászapátiban, Jászberényben, Jász-

boldogházán és Karcagon adtunk belőle válogatást, majd Szerencsre, Nyírbátorba, Ózdra és Esztergomba is meghívtak bennünket. A közönség mindenhol elismeréssel nyugtázta a gyűjtemény értékét, a műsor színvonalát. A helyi sajtóorgánumok is beszámoltak az eseményekről.

Tagjaink több országos jelentőségű rendezvényen szerepeltek:

- a szövetség által rendezett szavalóversenyeken;
- a kulturális seregszemléken;
- a négy éven keresztül tartó műveltségi játékokon;
- az „ART” Fesztiválon;
- Alapítványi esteken.

Egyéb országos szakmai és baráti találkozók is szívesen vannak jelen megyei csoportjaink.

Hat megyei kiránduláson, mintegy 650 sorstársunk ismerkedett hazánk tájaival: a Mátrával, Debrecennel és a Hortobággal, Miskolccal és környékével, Szegeddel és Ópusztaszerrel, a Dunakanyarral, Gyulával és Szarvassal.

Propaganda tevékenység

E tevékenységünknek két fő iránya van. Egyrészt igyekszünk tagjainkat a szervezeti életről naprakészen tájékoztatni, másrészt folyamatosan jelen lenni a közéletben, megszerezni embertársaink jóindulatát.

Mit tettünk mindez érdekében?

- Minden tagunknak évente egyszer információs levelet küldünk, hogy

feleleveníthessék ismereteiket, a szervezet által nyújtott szolgáltatások körét. Területfelelőseinkkel, aktívainkkal rendszeresen kapcsolatot tartunk. Így valósul meg az odavissza érvényes, friss információáramlás.

- Általában élünk a különböző nyitott rendezvények adta lehetőségekkel. A részvételen kívül propagandaanyagot viszünk, s aktivitásunkkal magukra irányítjuk az érdeklődők figyelmét.
- Rendhagyó, hagyományteremtő vállalkozásunk volt a Vöröskereszt Kótelken lévő nyári táborába való ellátogatás. Egy teljes napot kapunk arra, hogy 40 gyerekkel megismertessük életünket, munkánkat, segédeszközeinket, hobbijainkat. Játékos formában, észrevétlenül rávezettük őket arra, miként is segíthetik mindennapjainkat.

Az írott és az elektronikus sajtó gyakran foglalkozott szervezetünkkel, a látássérült emberek életével:

- a Sorstársak c. televízió-műsor felkereste irodánkat, kétszer adott összefoglalót módszertani Klubtalálkozóinkról.
- A „Látatlanul” c. rádió-műsor is egy teljes adást szentelt ennek a témának, s egyesületi terveinkről is beszélhettünk.
- A helyi televízió közvetített közgyűlésünkről, országos rendezvényünkről, valamint egyórás fórumot biztosított társszervezet-einkkel közösen, ahol bemutatkozhattunk és válaszoltunk a nézők kérdéseire.

- A Magyar Rádió Szolnoki Körzeti Stúdiója kéthetente helyt ad híreinknek, információinknak és ismeretterjesztő anyagainknak. Az adást tagjaink és a látó emberek körében is rendkívül népszerű.
- A Szolnok megyei Néplap-pal jó kapcsolatokat sikerült kialakítanunk. Közzéteszi híreinket, leveleinket és írásainkat. Minden fontos eseményünkön részt vesznek újságírók.
- A „Vakok Világa” c. szövetségi folyóiratunkban is olvashattunk az egyesületi életünkről szóló tudósításokat. Egy aktuális, irodalmi ihletésű alkotást is közöltek a megyében élő tagtársunk tollából.
- Tartalmas hangoslevelet és úticomagot sikerült összeállítanunk a szolnoki rádió segítségével a két módszertani klubtalálkozó résztvevőinek. Városunk önkormányzata és a megyei idegenforgalmi irodák, valamint a művészeti egyesületek gazdag propagandaanyaggal láttak el bennünket ezekre az alkalmakra. Jól megtanultuk az évek során, hogy mindenből csak annyi látszik, hallatszik, amennyit mutat magából. Felfedni pedig csak azt érdemes, ami maradandó érték, s ami mások számára is tanulságos.

Anyagi és tárgyi feltételek

Tagjaink számára a legszembetűnőbb változásokat a gyakori költözéseink jelentették. Ez idő alatt a harmadik irodahelyiséget béreljük. Jelenleg

jól megközelíthető helyen, kulturált körülmények között fogadhatjuk a hozzánk látogatókat. Irodánk szépséghibája, hogy egyetlen helyiségből áll, s az egyidőben folyó különböző tevékenységi formák időnként kellemetlenségeket okoznak.

Éves költségvetésünkből beosztóan gazdálkodunk. Az országos központ részünkre pontosan megküldi az ellátmányt, amely bérleti díjunkra és irodánk fenntartására elegendő. Bérleti díjunkat egyébként a legutóbbi három évben a Szolnok m. j. város biztosítja. A főtitkár rugalmasan hozzájárul ellátmányunk más célokra történő átcsoportosításához.

Tartalmi munkánk végzéséhez azonban sokkal több anyagi eszközre van szükségünk, ennek megszerzése egyre nehezebb. Amikor elkezdtük a munkát, üres pénztárt találtunk. Akkor még adományokból lehetett töltekezni, a vállalatok és intézmények rendszeresen támogatták a szervezetet. Akkoriban körlevelet írtunk mind-egyik, a megyében található termelőegységnek. Célunk elsősorban munkánk megismertetése volt, másrészt feladataink elvégzéséhez adományt gyűjtöttünk. Mindig nagy segítséget jelentett számunkra azoknak a vállalatoknak a támogatása, amelyek termékeikkel járultak hozzá rendezvényeink sikeréhez.

Napjainkra gyökeresen átalakult az adományszerzés módja. Főként pályázatok útján jutunk anyagi támogatáshoz. Ezek megírása komoly körültekintést igényel, hiszen a megpályázott összeget előre meghatározott cél-

ra kell elköltenünk. Minden pályázati lehetőséget megragadunk, ezidáig szép sikerekről számolhatunk be. Legfőbb adományozóink, anyagi forrásaink a következők voltak:

- a megyei tanács különböző alapjai (egészségvédelmi-, közművelődési-, sport),
- a megyei tanács elnöke,
- a megyei közgyűlés elnöke,
- Szolnok Városi Tanács Szociálpolitikai Alapja,
- Szolnok m. j. város Szociális Alapja.

Országos szinten a Nemzeti Sport és Egészségvédelmi Intézettől az „Egészséges Életmódot” kuratóriumtól és a Művészeti és Szabadművelődési Alaptól szereztünk támogatást.

Összesen mintegy 3.200.000 forint gyűlt össze.

Mire költöttük megszerzett anyagi javainkat?

- Segédeszköz hozzájárulásra, kölcsönözhető technikai segédeszközökre.
- Kölcsönözhető sporteszközökre.
- Számítástechnikai eszközökre.
- Közösségek, klubok támogatására.
- Rendezvények finanszírozására.
- Hangoskönyvtárak fejlesztésére.
- Segélycsomagokra.
- Gyerekek támogatására.
- Költözésekre, irodai berendezésekre, felszerelésekre.

Jelenleg az adományszámlánkon 363.333 forint van.

Jövőbeni feladataink

Munkánk során pontosan fel tudjuk mérni, melyek azok a területek, amelyek jól működnek, de azt is, hogy hol lehetne javítani a hatékonyságon. A pozitív és negatív tényezőknek egyaránt sok oldala van. Függenek az objektív körülményektől, az emberi hozzáállástól, figyelmességtől. Nagyon fontos, hogy amikor megtervezzük tennivalóinkat, mérjük fel lehetőségeinket, maradjunk meg a realitások talaján! Vannak ugyan állandóan visszatérő feladataink, de a megújulás igénye, az érvényesülés szakadatlan keresése változatossá teheti a mi munkánkat is. Vezérelveink nem újak, de szükséges, hogy évről-évre ismételten megfogalmazzuk őket:

- Stabil munkacsoport jellegű elnökségre kell törekednünk.
- Segítenünk, ösztönöznünk kell területfelelőseink munkáját.
- Tagjaink életkörülményeire, szociális helyzetére, érvényesülésük lehetőségeire oda kell figyelnünk.
- El kell járnunk azokban az ügyekben, amelyekben a vakság hátrányos tényezőként szerepel.
- Meglévő közösségeink működését szimpátiával kell figyelemmel kísérnünk.
- Igény szerint közös művelődési és önkifejezési alkalmakat kell teremteni.
- A vak gyermekekre különös gondot kell fordítanunk.
- Kapcsolatainkat ápolnunk kell, szükség esetén össze kell fognunk másokkal.

- A tájékoztatás gyorsaságát, pontosságát meg kell őriznünk, jelen kell lennünk a közéletben.
- Meg kell teremtenünk a tartalmi munkához szükséges anyagi feltételeket, a meglévő eszközökkel takarékosan, körültekintően kell gazdálkodnunk.

★

Lak István

Tisztelet Komlónak

A fenti címmel rendezett országos találkozót az MVGYOSZ Baranya Megyei Szervezetének Komlói Körzeti Csoportja 1995. május 19-21-e között.

A szervezők Moldova György író Komlóról szóló könyvének címét választották a találkozó jelmondatául.

A háromnapos rendezvényre több mint száz látássérült érkezett az ország minden részéből. Tizenkét megyei szervezet hivatalos küldöttséggel képviseltette magát. Szálláshelyünk a Komlóhoz tartozó, üdülőjellegű Sikondán volt.

A második nap reggelén a Mecsek hegységben lévő Abaligetre látogattunk el. A 15 kilométeres út erdőkkel és dombokkal övezett, változatos tájon vezetett keresztül. Abaligetet az 1768-ban felfedezett cseppkőbarlang tette országosan híressé. A barlang nagyobbik részét 1950-ben tették járhatóvá, kiépítve az utakat és bevezetve a villanyvilágítást. A közelben mesterséges tavakat alakítottak ki. A barlangban rövid sétát tettünk egy vezető kíséretében. Az 527 méter hosszú ter-

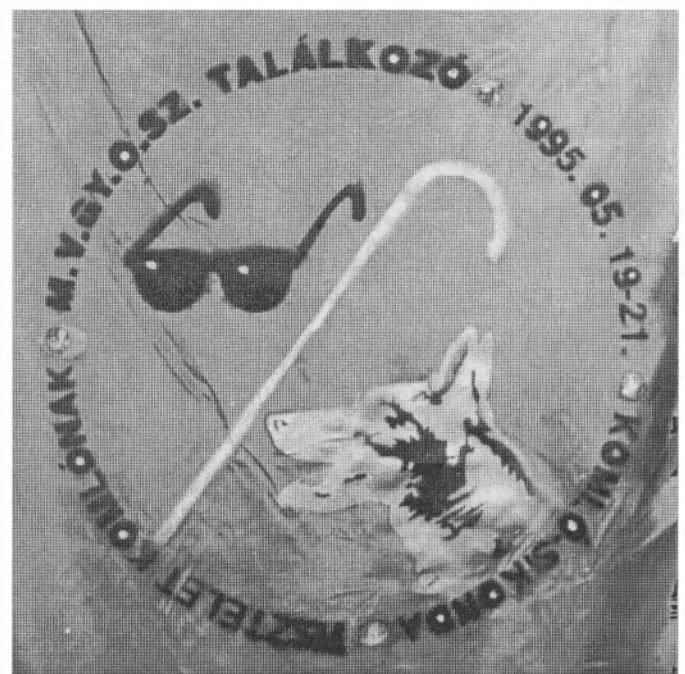
mészeti képződmény főága átlagosan 3 méter magas, 2 méter széles folyószerű úton kanyarog déli irányba. Helyenként összeszűkül, míg másuttágas termeken halad keresztül. A barlang egyenletes hőmérséklete, magas páratartama a légúti és asztmatikus betegségben szenvedőknek gyógyító hatású. Az abaligeti barlang és környéke természetvédelmi terület.

Abaligetről Komlóra érkeztünk, ahol író-olvasó találkozót tartott Rithnovszky János „A fény túlsó oldalán” c. könyvéről. A szerző tíz kötetet ajánlékozott azoknak, akik a komlói körzeti csoport tagjait támogatják. Az 1991-ben kiadott könyv az ország számos egészségügyi intézményébe is eljutott, s nagyon sok író-olvasó találkozó keretében ismerkedhettek meg az olvasók Rithnovszky Jánossal. Az MVGYOSZ áruladásában megvásárolható a kötet, illetve a hangoskönyvtárból kölcsönözhető.

A délutáni városnézés és múzeumlátogatás bepillantást nyújtott Komló történelmébe. A török idők után németeket telepítettek erre a területre. Először még kezdetleges bányászkodás volt a vidéken, majd 1896-ban megnyílt az első jelentős bányaüzem. A nagyüzemi bányászat az 1950-es évek ipari fejlesztésének eredményeként alakult ki. A Dunaújvárosban felépült Dunai Vasműbe Komlóról szállították a szenet vasúton. Napjainkban, a bányászat leépítése következtében csak a „Zobák bánya” működik. Az egykori bányászfaluból fejlődött ki a mai Komló (lakossága 30 ezer fő). Komló hét dombra és a Kaszárnya patak szűk

völgyében épült fel, s Baranya megye második legnagyobb városa. 1951-ben kapta meg a városi címet. Rangos zenei kultúrával rendelkezik: felnőtt és gyermekkorosok, zenekarok működnek a városban. Az idén tizenkettedik alkalommal rendezik meg a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkoros Fesztivált. Az 1994-ben átadott helytörténeti múzeum a múlt és a jelen emlékeit őrizi. A várossal való megismerkedés után a kb. 400 személy befogadására alkalmas színház- és hangversenyterembe mentünk az esti előadásra. Ezen az esten az „Óda a fényhez” c. antológiát mutatták be a közönségnek.

Az irodalmi estet Szarka Elemér, Komló polgármestere nyitotta meg. Ünnepi beszéde a város iránti felelősséget, az együttérzést és a szeretetet tükrözte. A látássérült szerzők műveiből összeállított antológiából a komlói sorstársak készítettek színvonalas előadást. A helybeli Nagy László Gimnázium dzsesszbalett csoportja hangu-

latiságában jól illeszkedő, rendkívül kifejező tánccal illusztrálta a verseket. Juhász Imre, Kerekes Géza, Csokonai Vitéz Gizella, Gyengéné Fogarassy Margit, Zólyomi Erzsébet, Kúsz Jenő költeményei hangzottak el egységes kompozícióba ötvözve a táncjátékkal. A balett kifejező erejét egy helybeli tanítónő részletes leírása nyomán érzékelhettem jómagam is, emlékeimben felidézve fiatalkori látó élményeimet a táncról, a káprázatos fény és árnyék hatásokról. A balettcsoport szólistáinak mozgása, ujjuk játéka, a lányok hosszú haja és a színes kendők elbűvölték a közönséget. Tovább fokozta a hatást a fények játéka és a zenei kíséret: a Pink Floyd és az Omega együttesek számai, valamint Vangelis muzsikája. A mozgás, a fény és a szó ragyogó művészi élményt nyújtott. A zárókép, amikor a táncosok és a szavalók fogaskerékszerűen összekulcsolták kezüket, feloldotta az előadás végig szomorkás hangulatát és szuggesztív erővel hatott a nézőkre. A produkció Tóth Jánosné, a dzsesszbalett tánckar vezetője és táncosai, valamint a sorstársainkból álló versmondók közös munkájának gyümölcseként született. A verseket elmondták: Gábos Roland, Csonka Ferenc, Lovrek József, Kanyar Imréné és Árhi Viktória. A bemutatót hosszú percekig tartó vastappsal köszönte meg a közönség.

Az irodalmi összeállítás után a helyi televízió munkatársnője, aki az est szóvivője volt, bemutatta a díszvendégeket, köztük a város és szövetségünk vezetőit, illetve az antológia jelenlévő

alkotóit. A háromnapos rendezvény támogatóit felsorolni hosszadalmas lenne, de íme néhány a legjelentősebbek közül: Komló önkormányzata, az MGYOSZ Baranya megyei Szervezete és Országos Elnöksége, a Beremendi Cement- és Mészmű Rt. a „Ragadd meg a Napot” Alapítvány. Számtalan magánvállalkozó is szponzorálta a rendezvényt, közülük kiemelkedik Kanyar Imre, aki a komlói körzeti csoportot megalakulása óta önzetlenül segíti. Vacsora után zene, tombolahúzás és tánc következett a sikondai szálláshelyen.

Az utolsó napon, reggeli után a „szomszédolás” elnevezésű játékos vetélkedő résztvevő csapatainak drukkolhattunk. Baranya, Somogy és Tolna megyék két-két csapattal neveztek be a játékra. A kérdéseket Jeszenszky László, pécsi sorstárs állította össze. A csapatok szereplését a 3 fős zsűri értékelte. A pontvadászat győztese az alábbi sorstársakból álló Tolna megyei csapat lett: Barth István, Fehérvizi István, Freund György és Viszlói Emőke. Ezzel a győzelemmel Tolna megye szerzett jogot a jövő évi országos találkozó megrendezésére.

Búcsúztunk Komlótól, s emlékül magunkkal vittük mindazt az élményt, amit az országos találkozó nyújtott, illetve a bányászati eszközöket ábrázoló réznyomat-emlékplakettet. A szervezőket és segítőköt hálás köszönet illeti az országos találkozó sikeréért, s azért, hogy az eső és a hideg ellenére lelkünkben jóleső melegséggel térhetünk haza. ● ● ●

Világ bajnok magyar Braille-nyomtató

Első díjat kapott csapatverseny-kategóriában a 18 éves Benedek Balázs és két társa által kifejlesztett Braille-nyomtató a napokban véget ért 21 év alattiak nemzetközi tudományos és innovációs világversenyén a kanadai Hamiltonban.

A fiatal konstruktőrök kiutazását szövetségünk 50.000, - forinttal segítette.

A nyertes nyomtató júliusban a szövetség székházában (1146 Budapest, Hermina u. 47.) is megtekinthető lesz.

*

Bereczk Istvánné

Májusi tükör

A jó Isten két kézzel hinti ránk áldást hozó, termést növesztő májusi aranyát – tavaszi zápor zuhog –, de mégis vidám zsvajj veri föl az MVGYOSZ székházának máskor oly hétköznapi csendjét.

Május 1. – majális van. Üde színfoltja ez a vigalom a jól megérdemelt pihenésnek az elvégzett munka után. Családok jöttek el vetélkedni, játékosan versengeni, táncolni. A hangulatos tánczenéről az IMPROV Együttes gondoskodik. Választékos enni- és innivalókat kínál a büfé. Május, csupa virág és ragyogás – akár az édesanyák sze-

me, őket köszönti egy-egy dal, mosoly és könny is talán.

Május 13. – szombat. Villódzó napfény, azután ismét tréfát űz velünk a természet, elerednek az ég csatornái. Pedig „Mámor a májusban” címmel romantikus slágerparádét rendez az IMPROV Együttes és szólistái Kirner Gusztáv vezetésével. Ismét szép számmal vagyunk együtt. A műsor pergő, a szerelmes dalok megdobogtatják szívünket. Hej, ifjúság, de bohó, kacér, de kár, hogy elröppensz és oly hamar - de emlékezni, elrövedezni csuda jó.

Ötletes lottó játékot vezet Takácsné Czövek Gizella, izgalomban tartva a jókedvű közönséget.

Mámor ez a javából, ahogy a táncoló párok suhannak a keringő, a tangó édes ütemére.

Május 20.: Talán haragszik ránk a „Gondviselő”? Megint esik, már túl sok a jóból, de a telefonkezelők Baráti Klubja megtartja összejeövetelét. Hal-kan beszélgetnek, tapasztalatok, ötletek cserélnek gazdát a fehér asztalok mellett. Meghitt a hangulat, ahogy ez barátok, ismerősök között lenni szokott.

Május 27. – szombat és csupa fény, illat, szinte nyárias ez a délután. Ismét rendezvény van, de ez egészen más, hisz a magyar nóták birodalmába kalauzol bennünket Tarnai Kiss László és igen neves művésztársai, valamint növendékei. Gaál Gabriella, Kovács Apollónia, Takács Béla, Koltai Zoltán és még sokan mások dalolják a magyar nóta legszebbjeit. Az érdeklődés óriási, sokunkat érdekel ez a műfaj. Az

érzelmeik minden fajtája föllelhető ezekben a nótákban. Mintegy 150 fő tapsolt a művészeknek és a tanítványoknak egyaránt. Több ígéretes fiatal csillogtatta meg tehetségét, hangjának szépségét, mint pl.: Szöllőssi Emese és Csonka Sándor. Valóban „Májusi randevú” volt ez az immár hagyománnyá vált bemutató és egyben maradandó élményt nyújtó műsor.

A tánc ezen a rendezvényen sem maradhatott el, az újjászerveződött Dallamkóktél Együttes és énekesei szolgáltatották a talpalávalót. A különböző műfajokból összeállított dalokkal szórakoztatták az érdeklődőket a kora esti órákig.

Kulturális tükör – dús, érdekes programok, egymás öröme, szórakoztatására. Reméljük, még sok ilyen hónapunk lesz, amikor hasonló rendezvénysorozat keretében összejövünk, családok, barátok, régen látott sorstársak. Igény biztosan lenne, hisz lemérhető a programok látogatottságán.

És jön a nyár, álmos csend honol újra a jól ismert falak között, és emlékezik – akár csak mi.

Köszönet mindazoknak, akik megajándékoztak minket egy kis örömmel.

★

Bartha Zsuzsanna

A Mátra kapujában

Napsütés és friss levegő, hangulatos utcák, barátságos emberek. Az MGYOSZ Heves megyei Szervezetének Gyöngyösi Körzeti Csoportja meghívására folyóiratunk szerkesztő-

ségének képviselőjében érkeztünk a megye második városába 1995. május 8-án.

A havonta tartandó összejövetelre Gyöngyösről és környékéről szép számban eljönnek a sorstársak, hogy gondjaikban és örömeikben osztozzanak egymással. A város központjában, a Mátra Művelődési Házban Borbély Lajosné, Ilonka néni – 25 éve a körzeti csoport elnöke – üdvözöl bennünket.

A mai találkozót Hanuszka József, a Heves megyei szervezet titkára és kultúrcsoportjának tagjai is megtisztelték jelenlétükkel, akik Egerből azért jöttek el, hogy anyák napja alkalmából ünnepi műsort adjanak.

Törődés és odafigyelés

A körzeti csoport Gyöngyösön a Mátra Művelődési Házban talált otthonra. Körülbelül 200 tagot számlálnak, kiknek nagy része az idősebb korosztályhoz tartozik. Sok az egyedülálló, s nem kevés segítség az, amit a körzeti csoport vezetőitől kapnak: segélyek kérelmezése az önkormányzattól, rendszeres látogatások, a tüzelő vagy segédeszközök beszerzése, szociális otthoni elhelyezés, stb. Sikertült jó kapcsolatokat kiépíteniük a városi és a községi önkormányzatokkal, a Vöröskereszttel, a különböző karitatív szervezetekkel, valamint a társ-szervezetekkel. Az autóbuzsós kirándulások májusban megkezdődnek, s kéthetente „telt házzal” útrakelnek. 1992 óta a karácsonyi ünnepségeken

a Lyons Klub jóvoltából ajándékcsomagok is kerülnek a fa alá.

A körzeti csoport munkáját nagyon sok patronáló tag is segíti. Az MVGYOSZ Heves megyei Szervezetével hatékonyan együttműködnek, s kölcsönösen látogatják egymás rendezvényeit.

Fórum a Vakok Világa c. folyóiratról

A körzeti csoport kérésére látogattunk el Gyöngyösre, hogy kötetlen beszélgetést folytassunk folyóiratunkról a legfőbb kritikusokkal, a tisztelt olvasókkal. A realitásokat és az igényeket összeegyeztetni nem könnyű, de alapvetően elégedetten szóltak lapunkról tartalmát és színvonalát illetően. Ugyanakkor az eddigi fórumokhoz hasonlóan, kiemelt problémaként vetődött fel most is a „Vakok Világa” hangos változata iránti igény. A szövetség túlnyomó többségét alkotó idősebb korosztály, akik már nem vagy csak nagyon nehezen látják a síkírást, nem tudják a pontírást megtanulni – nem is elvárható. A napi gondokkal birkózó látó családtagok pedig csak ritkán vállalkoznak az újság felolvasására. Sokan érzik az információk hiányát, mert képtelenek hozzájutni. Az illetékes döntéshozóknak el kellene gondolkodni a folyóirat hangosításának kérdésén mielőbb, s megkeresni a megoldást.

Kellems és hasznos órákat töltöttünk Gyöngyösön szívélyes és baráti légkörben. *Köszönjük!*

Gelencsér Gábor

Irodalmi kávéházban Dani Ferenc költővel

A kanizsai Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Házban működő Irodalmi Kávéház legutóbbi vendége a nyolcvankét esztendő Dani Ferenc volt, akinek két évtizeddel ezelőtt született majdnem próza versei lenyűgözték a hallgatóságot.

A remekül sikerült irodalmi est után a résztvevőkkel és az újra felfedezett poétával váltottunk szót költészetéről és a kanizsai verselők számára immár két és fél éve egyfajta irodalmi műhelyként működő kávéházzal.

A Dani Ferenc verseit tolmácsoló Gergely Józsefné meghatódva beszélt a látássérült költő művészetéről, aki egyébként gyakran publikál a vakok és gyengénlátók lapjában is.

– Amikor felkértek a közreműködésre, nagyon nehezen tudtam válogatni Dani Ferenc első kötetéből, mert szívem szerint az egész kötetet felolvastam volna az irodalombarátoknak – így Gergelyné. – Ezek a költemények végül is nem a klasszikus irodalom termékei, mégis mélységes humanizmus és szeretet árad belőlük. Az örök témákat – legyen szó akár szerelemről, rögzös életútról vagy hazaszeretetről – szép rímekkel, megfelelő ritmussal és ami legalább olyan fontos, szívhez szólóan dolgozza fel a költő. Úgy érzem, hogy a költemények – jóllehet nem ma íródtak – számos aktualitást

hordoznak és megszívlelendő erkölcsi tanulságokat rejtenek.

A huszonöt kötetnyi verset írt poéta azt a magyar vershagyományt követi, melyben a gondolatok füzére a látványhoz kötődik és ars poetica-jában inkább az elbeszélő jelleg uralkodik.

– Számomra a költészetnek megvannak a maga törvényei és a versírást is egy rendszerben kell tartani – mondta a költő, aki örömmel vette, hogy lapunk sem feledkezett meg róla. – Az alkotóévek során úgy éreztem, hogy a magyar nyelv sajátosságai a klasszikusnál könnyebb és gördülékenyebb versformákra adnak lehetőséget. Hatvan esztendőskoromban abbahagytam a versírást, mert úgy gondoltam, a jelenkor gondjait tükröztetni legyen a mostani költők feladata. Téma sajnos bőven hever az utcán, mert hárommillió koldus él ebben az országban, de ha nem változik a helyzet, akkor egy idő múlva hatmillióan lesznek. A kézírataim az íróasztalfiókban kiadásra várnak, de sohasem voltam az a típus, aki bárhol is kilincselne a boldogulás érdekében. Jóleső érzés, ha rám találnak, mint ahogy nagyon örülök a bemutatkozás lehetőségének az Irodalmi Kávéházban, ahova – ha hívnak – szívesen eljövök máskor is. 82 éves fejjel már nem vállalkozom versírásra, de a költészet vonzásában fiatalnak érzem magam.

A közkedvelt Irodalmi Kávéház házigazdája Hajdúné Domján Ibolya népművelő, aki a már elismert dél-zalai költőkkel azon fáradozik, hogy újabb tehetséges verselőkre bukkanjon Kanizsán és a környező településeken.

– Időnként hallani olyan véleményt, hogy hirtelen milyen sok költő lett Kanizsán. Az Irodalmi Kávéház mindenkinek lehetőséget biztosít arra, hogy egy estére poétává váljon, de természetesen sokukat magam sem sorolnék ebbe a kategóriába. Egy-két év kell ahhoz, hogy valóban rátaláljunk egy igazi költőalkatra, aki érdemes arra, hogy akár önálló kötetten lépjen a nyilvánosság elé – vélekedett Hajdúné Domján Ibolya.

– Hadd említsek néhány nevet a teljesség igénye nélkül: Ábrahám János, Leitgeb Ferenc, Hercz Gábor vagy Fábián Zoltán költeményei már kötetérették. Örömről szolgál, hogy a polgármesteri hivatal anyagi támogatást ígért egy irodalmi antológiához, amely a karácsonyi könyvhétre jelenne meg és elsősorban a fiatal kanizsai költőnemzedéket kívánja bemutatni a 750 éves jubileum alkalmából. Dani Ferenc újra felfedezett költészete számomra óriási meglepetés, csodaszép versek vannak például az első kötetben, amely még 1942-ben látott napvilágot Kassán. Legközelebb Orsós Jakab lesz a vendégünk, akivel Gyökerezés című könyvéről beszélgetünk – adott ízelítőt terveikből Hajdúné.

★

Dani Ferenc

A holnapok szeretője

*Anyám csendes, áldott béke,
Apám zúgó, vészes orkán
S e két ember drága vére:
Az én dacos, bús életem.*

*Szeretem én mind a hármat:
Anyámban a csendet, békét,
Apámban a tüzet, harcot
S magamban a holnapokat.
Szeretem a holnapokat,
Azt a kevés jövődőket,
Életemet, azt a féltett,
Szebbért küzdő rövid álmat.
Jaj, be szörnyű kevés egyik!
Jaj, be szörnyű rövid másik!
Csak ne fogyna, csak ne fájna
Sem az egyik, sem a másik!*

★

Bornemisza Attila

25 éves a Cserhát Művész Kör

(Egy kulturális fesztivál margójára)

Budapesten a II. kerületi Petőfi Művelődési Központban egész napos program zajlott 1995. május 27-én. A 25 éves Tinódi Klub Cserhát Művész Köre jubileumát ünnepelte. Negyedszázada hunyt el Cserhát József – Batányi-díjas költő, a művész kör akkori maroknyi csapatának névadója.

Mindez történt valahol Veszprém-ben, s napjainkban már 238 tagot számlál a kör, melynek tagjai úgy érzik, hogy munkájuk hasznos és fontos. Dr. Demszky Gábor, Budapest főpolgármestere védnökségével, a Nemzeti Kulturális Alap, a Takarékszövetkezeti Szövetség, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, valamint a Magyar Író-

szövetség támogatásával nagyszabású fesztivál köszöntötte a megalakulás 25. évfordulóját.

A színvonalas műsorok és programok tömegeket vonzottak. Színesítette továbbá a fesztivált egy képzőművészeti kiállítás, melyet Tárkányi Imre író nyitott meg. A televízió és a sajtó munkatársai is megjelentek, s elismeréssel szóltak a tárlat alkotásairól. Legalább százan eljöttek a kiállítás megnyitójára, mindkét kiállító termet zsúfolásig megtöltve.

Kora délután megszólalt a csengő, s a művelődési központ színháztermében non-stop műsor kezdődött. A konferansz Osváth István volt, aki sajnálattal jelentette be, hogy a főpolgármester úr egyéb hivatalos elfoglaltsága miatt nem jöhetett el, de elküldte üzenetét, amit felolvasott. Galamb Zoltán operaénekes-színész Ihász-Kovács Éva és Bornemisza Attila verseit adta elő, majd a Faust c. operából énekelt. Zongorán kísérte Bánfalvi Zoltán. A produkciót vastappsal jutalmazta a közönség. Lukács Sándor, Dunai Tamás és Vég Gusztáv színművészek következtek egyéniségük és tehetségük maximumát nyújtva. Bánfalvi Anna hegedűjátéka és Bánfalvi Zoltán egy-egy hegedűszólama megdobogtatta a szíveket. Balácsi Judit előadóművész üdítően hatott a résztvevőkre. Györgypál Katalin egyéni előadómódja, Tárkányi Imre komolysága, Réczei Margit játékossága, Szabó Linda és Blesa Emese szavalatai új szint hoztak a palettára.

Azután Hornyánszky Zoltán gitár-művész könnyedebb, hangulatos szá-

mokkal lépett a közönség elé, s Elvis Presley dalaival nagy sikert aratott. Bemutatásra került Györgypál Katalin: Sorsunk c. könyve, Porubszky Ildikó: Fecske ének c., Wollák Zoltán: Oázis c., Bornemisza Attila: Páris monológja c. és Ihász-Kovács Éva: Apokrif deklamáció c. kötete.

Az est fénypontjaként Németh Tibor költő, a Tinódi Klub elnöke átadta Ihász-Kovács Éva költőnek a „Lant” Irodalmi Díj arany fokozatát.

Hazánkban ezt a kitüntetést most adták át először.

A fesztivál befejezéseként a Délibáb folyóirat és a Cserhát Művész Kör 1995. évi irodalmi pályázatának eredményét hirdették ki:

*1. Porubszky Ildikó
és Réczei Margit költők,*

*2. Baráti Molnár Lóránt
és Nemes Attila költők,*

*3. Pató Selam
és Presszer G. Júlia költők.*

A zsűri 25 pályázót dicséretben részesített. A Cserhát Művész Kör aktív tagjait a jubileumi ünnepség alkalmából szép ajándékokkal jutalmazták. Osváth István búcsúzott a közönségtől és Hornyánszky Zoltán pergő gitármuzsikával zárta a Cserhát Művész Kör fennállásának 25. évfordulójára rendezett fesztivált.

Gratulálunk Ihász-Kovács Évának a rangos kitüntetéshez, s további jó munkát, erőt és egészséget kívánunk!

A Vakok Világa c. folyóirat olvasói nevében: *a szerkesztőség*

Czirják László

Éljünk az alkalommal!

Mivel többek véleményét is tolmácsolom, ezért engedjék meg a többes szám használatát. Nagyon örülünk annak, hogy az elmúlt években egyre több lelkiileg építő, üdítő vallásos irodalom jelenik meg a hangoskönyvtár kazettás polcain. Legutóbb a biblia második része, az Újszövetség is napvilágot látott az MVGYOSZ stúdiójának szép, türelmes munkája nyomán 18 kazettán, Bánffy György és Polonyi Gyöngyi színművészek művészi felolvasásában.

A bibliai szöveg kiválasztása, az egyes bibliai könyvek előtti bevezető összeállítása úgy történt meg, hogy senkinek ne sértse a hitbeli, felekezeti meggyőződését.

A biblia minden keresztény-keresztényen felekezet közös kincse. Az Újszövetség a biblia második része. Az Evangéliumok és az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv a jézusi és az apostoli kor történéseit tárja elénk. Pál, és a többi apostol levelei komoly tanítást adnak a keresztény-keresztényen életvitelre és a legvégén János apostol Mennyei Jelenésekor írott könyve prófétai előretekin-tést ad arra, hogy mi lesz ezután. Az Újszövetség, mint biblia az Istent hívók számára Isten kijelentése Önmagáról, s arról, hogy ki-

csoda az ember. A biblia Isten akaratának közlöje és eligazító könyv az élet útvesztőiben; az élet vize és kenyere a hit erősítésére, a lélek táplálására.

Azok számára is, akik nem vagy még nem hisznek Istenben, bepillantást ad egy eddig ismeretlen világba, hiteles „tényeket” tár elénk ókori történésekről, komoly eligazítást ad, mint művelődéstörténeti érték. Az egyes bibliai könyvek előtti bevezetés nagy segítséget nyújt a biblia, közelebről az Újszövetség világának mélyebb megismeréséhez, a bibliai háttér alaposabb történeti áttekintéséhez, a könyvek keletkezésének, íróinak megismeréséhez.

Az Újszövetség elkészítésével a hangoskönyvtár egy páratlan értékkel gyarapodott. Külön is köszönetet mondunk az illetékeseknek azért, hogy az Újszövetség nemcsak kikölcsönözhető a hangoskönyvtárból, hanem meg is vásárolható jutányos áron az árueledásban! A biblia olyan könyv, melyet nem elegendő csak egyszer meghallgatni, folyamatosan kell olvasni. Törekedjünk arra, hogy otthonunkban állandóan kéznél legyenek az Újszövetség kazettái.

Ajánlatos a hangoskönyvtár katalógusában megkeresni azokat a könyveket, amelyek segítséget nyújthatnak a biblia mélyebb igazságainak megértéséhez. Így például Farkas László: A messiás c. műve.

Éljünk tehát az alkalommal!

Legeza Ilona könyvismertetője

Gustave Flaubert (1821-1880) Érzelmek iskolája

(Fordította: Gyergyai Albert)

Gustave Flaubert eredetileg 1869-ben megjelent műve egyike a világ-irodalom legjelentősebb alkotásainak, időtálló remekeinek, amely ugyanakkor kiadása óta heves viták, teoretikus és impresszionisztikus rokon- és ellenszenvek keresztüzében, gyújtópontjában áll. Bovarynéhoz hasonlóan, az Érzelmek iskoláját egyfelől a romantika paródiájának, másfelől a kritikai realizmus egyik sajátos végpontjának szokás tekinteni, mely – ebben a minőségében – egyszersmind a naturalizmus és közvetve a huszadik századi regény nyitódarabja is.

Elsősorban önéletrajzi fogantatású mű, nemcsak egyes mozzanatai „váganak egybe” az író életében előfordultakkal, de szereplői is rendre megfeleltethetőek Flaubert közvetlen környezetének valós alakjaival. Epikai tengelyében két barát, Frédéric Moreau és Deslauriers életútja áll 1837-től 1867-ig. Közülük is inkább Frédéric az, aki az író által ábrázolni kívánt nemzedéki életérzés és sajátságos karakterjegyek hordozója, képviselője. Ugyanakkor Deslauriers – olykori agresszivitása, dinamizmusa ellenére is – voltaképpen csak az epigonja, majmolója. Mindenesetre e formailag balzaci módon hömpölygő regény főhőse sajátos inkarnációja a hajdani Rastignacoknak és Soreleknek: végletesen

enervált, tehetetlen és passzív, inkább kis- és középszerű figura, aki nem-hogy nem alakítja sorsát, de aki mellett és felett zajlik a történelem anélkül, hogy bármi cselekvő része volna benne. Persze ebbe a történelembe – sugallja az író – nem is nagyon érdemes bekapcsolódni: bizonyosság rá az, amit a Fülöp Lajosi korszakról, a forradalmi anarchiáról, majd III. Napóleon uralmáról rajzol éles kontúrokkal, sarkítottan az író. Mégpedig annak gyakorlatilag teljes vertikumát (az arisztokráciától a lumpen-proletariátusig, bemutatva és éles kritikával színre léptetve a társadalom szinte minden rétegét, torzult céljait, törekvéseit, erkölcstelenségét. Eközben természetesen a vidéki Franciaországról sem feledkezik meg.

Maradna tehát a magánélet szférája – a cím is erre, az érzelmi, érzéki nevelődés folyamatára utal – ha Frédéric legalább ezt a maga teljességében vállalni tudná. Voltaképpen azonban itt is a hiány a jellegadó minőség, kezdve az első kamaszkori megalázó bordélyházi kalandtól, folytatva az első párizsi évek naiv-szentimentális csetlés-botlásain, majd az intellektuális ürrel terhelt, pusztán érzéki viszonyon Rosette-tel, a szép kurtizánnal, az előkelő és gazdag Dambreusené szeretője szerepének vállalásán át a teljes érzel-

mi és erkölcsi zűrzavarba, dekadenciába merülésig. Testi kapcsolatainak ellenpontja az Arnouxnéhoz fűződő tiszta, beteljesületlen szerelem lehetne – ha ennek idétlenségéről nem éppen Flaubert győzne meg a kegyetlenül pontos, groteszk búcsújelenetben.

Az Érzelmek iskolája ekképpen a dezilluzionizmus máig ható, markáns regénye, maró iróniával visszatekintő rajz nemcsak a francia 19. század közepéről, de a mindenkori ifjúság ábrándjairól, a fiatalkori vágyak szükségszerű beteljesületlenségéről is.

Az értékes és időtálló mű természetesen kamaszkortól „kötelező olvasmány.

★

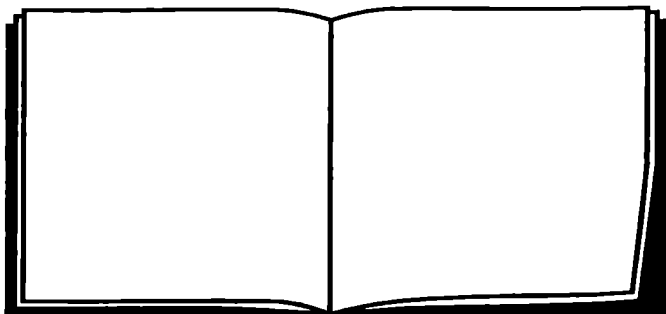
Sorstárs szerzők művei

Berta Edina: Látomás

(Claude Debussy Doktor Gradus ad Parnassum c. zongoradarabjához)

*Zöld sugárfény kél a Napban,
Szivárvány borul a hegyre,
Zenegyöngytől lánggra pattan,
s száll a dal a Bérchez egyre!
Havas orom, zengő szikla:
Fürkészhetetlen messziség –
Tündérmúza féltett titka,
Emberszem nem láthatta még.*

*Verőfényes türkiz – égben
Megcsillantva márványjeget,
Felragyog a Szirt a légben
Napkeletről, erdők felett.*

*Aranykődök gomolyognak,
Múzsabércre homály kereng:
Felhős csúcsok imbolyognak –
Égi Világöröm dereng.*

*Új sugárfény kél új Napban,
Sziporkázó csillag-ének,
Színözönnel dalra pattan
Ezer húrral minden Lélek!*

(Berta Edina Fejér megyében élő középiskolás sorstársnő, kinek a zene mellett a versírás a kedvenc időtöltése – a szerk. megj.)

Kúsz Jenő: Kutya dolgok

*„Kutya legyek” ha megértem,
bár nem vagyok hivatott
eb- és nyelvészeti téren,
ezt a „kutya divatot”:
nincs még egy nyelv a világon
(ha kell, le is fogadom)
melyben annyi ellentétet
fejez ki egy fogalom.*

*Mínusz húsz alatt a higany?
Metsző havat hord a szél:
lám – mindenki az országban
„kutyahidegről” beszél.
Ha tűz a nap, s lóg a nyelved,
akárcsak a „kutyának”:
azt mondják, „mily kutyameleg”
volt szombaton, s vasárnap.*

*„Kutyahű” voltál Jolánhoz?
Kár – mert „kutyába se vesz”...
Ha megcsalod és „kutyálkodsz”
a „kutyának se kellesz”!
De – „nem kutya” – e szólás sem:*

*„kutya járt a kertjében”,
hol folt esett, bármily mákszem,
a hitvesi erényen.*

*Kiterülsz a biciklivel,
nyakast kapott kereked?...
S te – „kutyául örülsz”, mivel
„kutyabajod” sem esett.
„Kutyaélet” – mondogatod,
ha betérsz egy kocsmába,
s ha a „kutya megharapott”:
„szőre” az orvossága.
„Kutyadolog”, „kutyaházi”,
„kutyaság” és egyebek,
felsorolni mind, s kivárni:
elegem volt – s elegend!
„Kutya legyek”, ha megértem,
(bár nem vagyok hivatott
eb- és nyelvészet terén)
ezt a „kutya” – divatot!...*

(Kúsz Jenő Szegeden élő idős sorstársunk, kinek versei az „Óda a fényhez” c. antológiában is megtalálhatók – a szerk. megj.).

★

Kovács Pál

Régi kódexek nyomában (IV. rész)

Kájoni János gyűjtései

„Kájoni”-kódex

Az 1600-as években Erdélyben, Csíksomlyón élt az a híres polihisztor, akiről ez a könyv a nevét kapta. Erdélyben akkoriban nagyon fejlett volt a

hangszeres kultúra, valamint az orgonaépítés.

Kájoni János lejegyezte az általa hallott vallásos énekeket, a fejedelem udvarában megszólaló táncokat, sőt, ő maga is komponált orgonadarabokat. Ezenkívül németalföldi, francia, lengyel és olasz szerzők műveit is bemásolta kéziratába.

Ez a sokszínű kódex egyes tudósok szerint még így is töredékes, valószínűleg azért, mert utalások lehetnek esetleges be nem fejezett kompozíciókra.

A nemrég előkerült könyvet 1994 őszén, a „Musicalea Danubiana” sorozatban újra kiadták.

Cancionale catholicum

Kájoni János nemcsak a róla elnevezett kódexet hagyta az utókorra, hanem írásban jelentette meg az erdélyi, korabeli népi énekeket, szöveg nélküli ünneplő dallamokat. Habár ő református volt, mégis úgy érezte, hogy érdemes a nép ajkán felcsendülő katolikus énekeket is lekottázni, esetenként hangszeres kísérettel ellátni, valamint némely dallamhoz érdekes utasításokat tenni, Pl. néhány dalt ún. körkánonként „rotula” is elő lehet adni.

Ezt a kéziratot az Erdélyből elszármazott európai hírű népzene kutató, Domokos Pál Péter fedezte fel és rendezte sajtó alá „Édes hazámnak akarom szolgálni” címmel. Ebben a vastag kötetben nemcsak kottaanyag található, hanem a népelemek eredeti szövegei is olvashatók.

Telpsichore (táncgyűjtemény)

A híres tanár és zeneszerző, Michael Praetorius, összegyűjtötte azokat az udvari, népi táncokat, amelyeket élete folyamán hallott, látott; Hozzá tett egy pár olyat is, melyet ő maga komponált. Nem hiába adta ezt a címet kódexének, hiszen Telpsichore a kilenc múzsa egyike volt.

Ebben a kéziratban megtalálhatók az Európai nemzetek táncai, az udvari táncmulatságokat kezdő és záró intrádák, ezenkívül olyan táncdallamok, amelyeket érdekes, sokszor jellemző címekkel láttak el, Pl.: Kakastánc, Kanáritánc, Partita.

Olykor azt is előírta, hogy ezeket a táncokat milyen hangszerekkel kell előadni. Ehhez nagy segítséget nyújt az a tabló, melyet VIII. Henrik daloskönyvének ismertetésekor említettünk.

Ez a táncgyűjtemény később nyomtatásban is megjelent, így betekintést nyerhetünk Európa régi tánczenéjébe.

★

Németh Tamás

A zenélés öröme

Idén május 22-én a budapesti Gyengénlátók Iskolája adott ott-hont a II. diák zongora vetélkedőnek. 24 látássérült gyermek vett részt az eseményen. A rendező iskola tanulói nagy létszámban és odaadó érdeklődéssel hallgatták társaik zongorajátékát. Jó hangszeren, figyelmes előkészítés mellett léptek fel a zenetanulók. Osztályok szerint, betűrendben váltot-

ták egymást a kisdíjakok a hangszernél, szabadon összeállított műsorral. Két-három kisebb darab bemutatásával adtak számot tudásukról. Példaszerű rendben zajlott a vetélkedő. A gyerekek egymásnak, az érdeklődő szülők pedig gyermekeiknek szorítottak. Családias melegség érzése töltötte el a jelenlévők szívét. Büszkék lettünk a szárnypróbálgató kicsinyekre. Saját produkciója után ki-ki boldogan hallgatta társai játékát.

Tanulságos volt hallani néhány közkedvelt kis darabot különféle megszólaltatásban. A mintegy másfél órás műsort három négykezes páros muzsikálása is színesítette.

Tíz diák képviselte a Gyengénlátók Iskoláját, öt-öt tanuló indult a vakok iskolájából, ill. a Vakok Batthyány László Gyermekotthonából. Négy növendék magántanártól vagy zeneiskolából nevezett be. A szakmai zsűriben helyet foglalt Gál Márta zongoraművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, Hódi Marianna énektanárnő a Gyengénlátók Általános Iskolájából és elnökként Lukin Lászlóné, a közismert énekpedagógus. A zsűri mellett a közönség is szavazhatott a legjobb előadóra. A vetélkedőt megtisztelték jelenlétükkel az érintett iskolák igazgatói is. Minden résztvevő emléklapot kapott és gyermekzenét tartalmazó magnókazettát. A zsűri bölcs, gyermekszerető döntése alapján az összes versenyzőt értékelte. Pénzjutalomban csak az első három helyezett részesült, sok esetben 2-3 azonos helyezést állapított

meg egy osztályon belül is. Az osztályokat külön-külön értékelte, így 18 növendék vehetett át kisebb pénzösszeget is. A négykezesek játékosait fejenként 100 forintos külön díjjal jutalmazta. Az 500 forinttal járó első díjat a következő tanulók nyerték el:

I. osztályban: Prok Mária és Troznay Nagy Hunor,

II. osztályban: Jónás József,

III. osztályban: Vida Gábor,

IV. osztályban: Furi Gyula.

A közönségdíjat és a vele járó 500 forintot Király Csaba kapta. A hallgatóság kitörő örömmel fogadta a salamoni döntést. Óriási ovációval ünnepelték a hangszertanulás fáradsalmait vállaló társakat és elismeréssel vették körül őket. Jólesett látni, hogy ebben az iskolában a zenetanulásnak becsülete van. Ennek egyik oka, hogy az iskola vezetése fontosnak érzi a zene oktatását a látássérült fiatalok érzelmi nevelése szempontjából. A vetélkedő megrendezése Gesler Júlia és Hódi Marianna tanárnők érdeme, akik mindketten a budapesti Gyengénlátók Általános Iskolájában tanítanak. Gesler Júlia oroszánrészt vállalt a vetélkedő létrejöttében: 14 tanulót készített fel a versenyre, ami annak is köszönhető, hogy a Vakok Batthyány László Gyermekotthonában is tanít. A négykezes párosok betanítása ugyancsak az ő érdeme. Felkészítő tanárok voltak még: Borzásy Hajnalka, Lőrinczné Kovács Terézia, Magyar Csaba, Mester Gáborné, Németh Tamás és Prok Natália.

A házigazdák nevében Jankó Brezovay Pálné igazgatónő mondott köszönetet a muzsikus palántáknak és tanáraiknak. Reményét fejezte ki, hogy a II. hangszeres vetélkedő után már hagyománnyá válhat az ilyen tanév végi rendezvény, amely amolyan nyilvános vizsgának is tekinthető.

A verseny díjazására ismét az MVGYOSZ Budapesti és Pest megyei Szervezete biztosított tízezer forintot, melyből a magnókazettákat is megvásárolhattuk. A kazetta műsorát e sorok írója állította össze. A sokszorosítást szövetségünk stúdiója vállalta.

Minden támogatót köszönet illet az ifjúság élménygazdagabb életének elősegítéséért.

*

Kovács Pál:

Barangolás régi hangszerek között

(Befejező rész)

Dulcian

A krumhorn továbbfejlesztett változataként vált ismerté ez a zengőhangú, nádsípos hangszer. Úgy, mint a többi családdá fejlődött, s így volt használatos a reneszánsz alkonyáig. Érdekes, hogy amíg más instrumentumoknál (furulyák, fuvolák) általában a szopránt, vagy az altot alkalmazták a későbbi korokban, a dulcian-nál legtovább a basszus volt használatos.

Később ebből alakították ki a fagottot.

Összegzés

Szinte kiapadhatatlan az a leleményesség, mely az embert – már a kezdetektől fogva – különféle hangszerek készítésére serkentette. Régészeti leletek és a ránk maradt felbecsülhetetlen értékű kódexek, leírások is bizonyítják, hogy bárhol is éljünk, s bármely korban, a zenei szükséglet mindig meghatározó.

Szép számmal említhetnénk még olyan hangszereket, melyek ugyan nem túl hosszú életűek, de a maguk idejében nagyon népszerűek voltak. Talán mégis ragadjunk ki egy-két különlegességet.

Üvegharmonika: forgó tengelyre fölerősített, behangolt üveglapok sora, melyet a kéznek vizes ujjjaival kellett megérinteni. Kellemesen csengő, változtatható hosszúságú hangot lehetett belőle kicsalni. A klasszikus korban Haydn versenyművet írt rá, Mozart pedig egy vak művésznőnek ajánlva, nagyon szép adaggio-t komponált.

Arpeggione: tulajdonképpen a gitárnak és a gordonkának jól megkonstruált keveréke. Schubert írt egy többtételes szonátát erre a hangszerre.

Bariton gamba: a gamba-család sokáig fennmaradt tagja. A vonóval kezelt húrokon kívül a hangszer hátán zengő és pengethető húrok is találhatóak, így a muzsikusnak lehetősége volt a többszólamú játékmódra. Haydn sok zeneművet írt a „pompakedvelő” Eszterházy Miklós főhercegnek, aki kitűnő baritonjátékos volt.

Már régebben is előfordultak olyan zeneszerszámok, amelyek csak nagyon kis ideig szólaltak meg a művészek kezében. Ilyen például a cornamusa (nádnyelves, nazális hangú fúvós), a trombon (a trombita egyik őse), a rebek (lanttestű, háromhúros vonós hangszer).

Megemlíthető, hogy ezen hangszernek nagy többsége keletről származik – Ázsiából, Afrikából. A Közel-Keleten egyrészt máig is élnek olyan hangszerkészítők és muzsikuskok, akik foglalkoznak velük, másrészt az európai fülnek szokatlan hangok, illetve hangsorok megváltoztak, a hangszerek átalakultak, sőt tovább fejlődtek. Amíg itt Európában, Amerikában egyre tökéletesebb, s egyre furcsább „hangszerek” (szintetizátorok) születnek, addig a távoli földrészekeken az egyes instrumentumoknak, vagy a rajtuk megszólaltatott jeleknek, hangoknak máig is kultikus jelentőségük van. Régen Kínában a palota felé közeledő uralkodó jöttét gong-szó jelezte. Afrikában a törzsi élet szinte minden jelentős mozzanatát – a gyermek születésétől az aggastyán haláláig – különböző dobok, farudak hangjával adták mindenki tudtára. Egy nemrég elkészült filmben bemutattak egy olyan hagyományos szertartást, amelyet Szöulban egy család kérésére idős sámánasszony hajtott végre. A ritus alatt a szellemek megjelenésekor gongokkal, cintányérok, harangokkal, dobokkal számunkra talán fülsiketítőnek ható lármát csaptak. Ebből is látható, miként érvényesül Kodály szalóigéje: „A zene mindenkié”.

Gyereksarok

Minden kedves diáknak kellemes pihenést kívánunk a nyárra (a szerkesztőség).

Horváth Imre: Vakáció

Mit kívánjak a nyárra?

Homokvárhoz: kupacot,

Horgászoknak: kukacot,

hegymászóknak:

nagy hegyet,

hús fagyihoz: friss jeget,

folyópartra: fát nagyot,

vakációt – száz napot!

Pis Mátyásné sorstársnő meséje: Hogyan választottak maguknak vezért a kutyák?

Nagyon régen történt, amit most elmesélek. Egyszer egy faluban sok kutya élt, minden háznál kettő-három. Megelégtették, hogy az ember parancsol nekik. Úgy döntöttek, hogy maguk közül választanak vezért. Abban reménykedtek, talán a saját fajtájukhoz tartozó vezér jobban megérti bajaikat. El is határozták, hogy egy szép holdsütötte nyári éjszakán összegyűljenek az erdei tisztáson és vezért választanak. A hangos ugatással világgá kürtölt meghívót a szomszéd faluban lakó ebek is meghallották, s ők is képviselni akarták társaikat a gyűlésen. A kitűzött nap éjszakáján meg is jelentek valamennyien. Egy öreg komondor lett a gyűlés elnöke. Nem szolgált már

sehol, mert sem a szeme, sem a füle nem volt a régi. A hangja is sokat vesztett hajdani ércességéből. Mivel köztisztületben állott, így rá esett a választás az elnöki tisztt betöltésére. A komondor nagy nehezen csendet parancsolt és így szólt:

– Először sorban mindenki mondja el a véleményét, azután szavazunk.

Helyeslő moraj hallatszott mindenfelől. Egy kuvasz kapott szót. Elmondta, hogy ő is házőrző, mint ahogy az elnök volt valaha. Ezért úgy gondolta, a vezérnek is házőrzőnek kellene lennie. Az utána felszólaló vizsla ezzel természetesen nem értett egyet, mert ő a vadászkutyák szemszögéből nézte a dolgot, saját feladatkörét fontosabbnak tartotta a házőrzésnél. Szerinte csakis vadászkutya lehet az igazi vezér. Szép sorjában mindenki elmondta véleményét, majd az elnök elrendelte a szavazást. Megszűnt az egyetértés a résztvevők között. Összevissza kiabáltak, mindenki saját magát jelölte a vezéri posztra. A vizsla így kiáltott a mellette álló kuvaszra:

– Éppen te akarsz vezérünk lenni, amikor tőled bárki bármit ellophat!

Bizonyítsd be! – mordult fel a kuvasz, majd így vágott vissza:

– Rólad meg azt beszélik faluszerte, hogy amolyan kocavadász vagy, mert még a lelőtt vadtól is félsz!

Erre már a vizsla szőre is felborzolódt és fogait vicsorgatva ugrott neki ellenfelének. A verekedés ragályosan terjedt, s csakhamar mindenki összeakaszkodott a szomszédjával. Egy-kettőre kiderült a nagy igazság valamennyijükről. Kiről az, hogy a hol-

dat is megenné, ha tehetné; kiről a lustasága; másról az, hogy állandóan veszekszik. Olyan is akadt, akiről az tudódott ki, hogy a családalapítást tartja a legfontosabbnak, mert nem akar utódok nélkül eltávozni erről a világról. A szörnyű hangzavarra felébredtek a falu lakói. Kapát, kaszát, furkósbotot ragadtak és rohantak az erdei tisztás felé. A veszélyt legelőbb a szomszéd falu kutyái vették észre és futásnak eredtek. Amikor hazaértek mélyen hallgattak a csúfosan végződő vezérválasztásról. A baj láttán a helybeli kutyák is kereket oldottak valamennyien. Gazdáik már csak hült helyüket lelték, mire a tisztásra értek. Így esett, hogy a kutyáknak a mai napig is az ember parancsait kell teljesíteniük.

★

Történelmi arcképcsarnok

Dr. Domonkos János:

I. (Szent) László király halálának 900. évfordulójára

Az idén július 29-én I. (Szent) László magyar király halálának 900. évfordulójára emlékezünk. I. (Szent) László (1046-1095) az Árpád-házi királyok kiemelkedő alakja, a magyar középkor talán legnépszerűbb uralkodója.

Tizennyolc esztendőn át (1077–95) uralkodott, s ez idő alatt a magyar nemzet tekintélyt szerzett Európában. A kor lovagideálját testesítette meg, s

a jeruzsálemi Szentföld visszafoglalására tervezett kereszteshadjárat vezérének szemelték ki. 1095. július 29-én bekövetkezett halála meghiúsította ezt az elképzelést. A somogyvári monostorban temették el, később pedig Nagyváradon helyezték végső nyugalomra.

Élete jelentős része Erdélyhez kötődött. Kedvenc tartózkodási helye – Nagyvárad mellett – Bihar vára volt: itt töltötte ifjú éveit, ahol nagyon megszerette a székely embereket. Kegyes védelmezőt látott benne a nép, és rajongott érte. A kunok rabságából nőket és gyermekeket, férfiakat mentett meg. A legendákhoz hasonlóan a krónikák is „ragyogó csillagnak” nevezik I. Lászlót, akit tisztas erkölcs és derék cselekedetek ékesítettek. Népe kegyes királynak nevezte el.

Énekek, himnuszok, templomi festmények és imádságos könyvek vissza-visszatérő témája a még herceg László 1068-ban vívott párviadala a pogány kun vitézzel. Szimbolikus értelemben ez a győzelem egyúttal a kereszténység diadala a pogányság felett.

Neve országszerte ismert, amikor 1077-ben királlyá választották. A trónért vívott harcok ekkor egy időre megszűntek. I. László I. Béla magyar király (1060-63) és Ritzhéza lengyel hercegnő fia volt. Bátyja, I. Géza 1074-77 között uralkodott. I. László első felesége magyar főúri házból származott, kinek nevét nem ismerjük. Az első házasságából született leányát egy orosz herceg vette nőül. Özvegységre jutva, Rheinfeldi Rudolf német ellenkirály leánya, Adelhaid lett I.

László második felesége. Tőle született Iréne nevű leánya, akinek a görög császár kérte meg a kezét.

A családi kötelékeken keresztül szinte valamennyi szomszédos országgal rokonságba került, beleértve a görög és a német császári dinasztiát is.

A lovag- király népszerű volt népe körében. A főurak becsülték uralkodói erényeiért, az egyház pedig messze-menőkig támogatta páratlan bőkezűségéért. Vitézei – közülük egy fejjel ki-magaslott – tisztelték bátorságáért. I. László 1083-ban a nagy előd, I. István holttestét kihantoltatta és szentté avattatta. Csontjait ereklyetartóban helyezték el. Ugyanakkor I. István király fiának, Imre hercegnek és Gellért püspöknek is kieszközölte VII. Gergely pápánál a szentté avatást.

I. László ezen cselekedeteivel újra megerősítette I. István törvényeit, s hűségét a római katolikus egyházhoz.

Az Árpád-korban kevés uralkodónak sikerült harcok nélkül megszilárdítania hatalmát. I. László király megtestesítette a sikeres és győztes országépítő uralkodót. Közel 100 évvel halála után a római szentszék a szentek közé emelte I. Lászlót, magyarország nyolcadik királyát.

Halálát követően is rendkívül közkedvelt királya maradt a magyar népnek. A néphit szerint a szent uralkodó mindenkor elhagyta nyughelyét, amikor veszély fenyegette Magyarországot. Megjelent lován, hatalmas csatabárdjával és diadalra segítette a küzdő magyar sereget.

Hogy mi volt vonzerejének titka? Talán Prohászka Ottokár összegezte ezt a legkifejezőbben, ekképpen:

„A magyar eszmény Lászlóban lett kereszténnyé és szentté. A kereszténység ezúton már nemzeti életté, a keresztény király a nemzet hőisévé lett.”

A történelmi Magyarország területén sok-sok templomban láthatjuk I. (Szent) László művészeti értékű ábrázolását, életművének felelevenítésével. A budapesti, közismert nevén Mátyás templomban az északi mellék-szentély a Szent László kápolna. Északi és keleti falát Lotz Károly freskói díszítik, amelyek a király holttestével kapcsolatos csodákat ábrázolják.

I. Szent László 900 éve halott, de történelmi nagyságának tudata elevenen él a magyarság emlékezetében.

*

Molnár István

Sakkcsapatbajnokság a számok tükrében

Mint minden évben, úgy az 1994-95-ös évadban is a csapatbajnoki küzdelmek voltak azok, amelyek megmozgatták, foglalkoztatták a szakosztály úgyszólván teljes tagságát.

Első csapatunk ezúttal a Budapesti csapatbajnokság II/A osztályában, az ún. „ERKEL” csoportban indult. Verséggel kezdtünk, majd 4 győzelemmel vigasztalódtunk. Ezután újabb gyengélkedés következett, majd az utolsó

két mérkőzés megnyerésével megkapaszkodtunk a középmezőnyben.

A bajnokság végeredménye:

1. Rákosliget	— — —	86 pont,
2. HÜSI SC	— — —	85,5 pont,
3. Honvéd II.	— — —	83 pont,
4. Csepeli TK	— — —	77,5 pont,
5. Wesselényi	— — —	72 pont...

Csapatunk 54,55%-os teljesítményt ért el, ami viszonylag jónak mondható. Ennél lényegesen jobbra a papírforma alapján sem számíhattunk. Kitűnő eredményt ért el Erős Pál az előkelő második táblán. Jó eredményt értek még el: Nemes György, Dénes József, Aufferberg Emil, Lévai József, Hosszú Vilmos.

Második csapatunk az V. ker. első osztályának versenyén vett részt. Csapatunk sajnos, a várható, de az erőviszonyoknak megfelelő utolsó helyezést érte el. Itt meglehetősen szokatlan formában játszották le a bajnokságot. Miután mindössze csak nyolc csapat indult, a hetedik forduló után „rájátszás” következett. Ez azt jelentette, hogy a mezőnyt ketté osztották, az első és a második négyre. Ezen csapatok újabb körmérkőzést játszottak.

A végeredmény:

1. Tungsram	— — —	79,5 pont,
2. Statisztika	— — —	71,5 pont,
3. Barcza BEAC	— — —	70,5 pont,
8. Wesselényi II.	— — —	24,5 pont.

A csapat átlagteljesítménye 20,42%, ami meglehetősen szerény eredmény.

Ezt alátámasztja az is, hogy 12 táblán 22 játékos szerepelt, tehát nem alakult ki a csapat stabil magja. Sajnos, egyetlen egy teljesítményt sem lehet kiemelni, mert egyetlen játékosunk sem ért el 50% feletti eredményt. Öt versenyzőnk (Kreisz Mihály, Csóti József, Bene János, Szatmári Tibor, Kiss Zoltán) (annyiban lehet megdicsérni, hogy mind a tíz alkalommal játszottak.

Két újabb csapatot indítottunk az V. kerületben, az ún. „hétköznapi csapatbajnokságban”. Egy csapatunk (amely nagyjából az első csapat elejével azonos) már hagyományosan vesz ebben részt, sőt itt már aranyérmet is nyert a korábbi években.

Végeredmény:

1. Ikarus	_ _ _ _ _	59 pont,
2. ÉVM I	_ _ _ _ _	55 pont,
3. Honvéd Budai	_ _	47,5 pont,
5. Wesselényi „C”	_ _	44 pont,
13. Wesselényi „D”		9 pont,...

„C” csapatunk küzdött a bronzéremért, de sajnos néhány nem várt vereség, vagy a kényszerűen nem a legjobb összeállításban lejátszott mérkőzések ennek elérését megakadályozták. „D” csapatunkat már eleve azzal indítottuk el, hogy alkalmat adjunk néhány játékosunknak, akik hétköznap is ráérnek, tudjanak gyakorolni, erejüket kipróbálni. A „D” csapatban igen jó eredményt ért el Rév Miklós és Nemes György magas értékükkel. A „C” csapatban sajnos nincs kiemelésre méltó eredmény. Szégyenkezésre

azonban semmi ok, hiszen amikor elindítottuk a csapatot, tudtuk, hogy mi a várható eredmény és mi a célja a benevezésnek. Érdekességként megemlítem, hogy a csapatversenyeken összesen 33-an vettek részt, játszottak 396 játszmát! Elértünk 149,5 pontot, amely 37,7%-nak felel meg. Ez összességében nem túl jó eredmény. A szakosztály akkor szokott előkelő eredményt elérni, ha túllépi a 40%-ot, sőt, megközelíti az 50%-ot. Most elég nagyok voltak a különbségek az egyes csapatok között. Remélem, hogy a jövő évad lezárása után jobb, egyenletesebb eredményekről tudok beszámolni.

★

Balla Endre

Goalball Magyar Bajnokság

1995. április 1-én – a dátum ne tévesszen meg senkit – elindult a Goalball (csörgőlabda) Magyar Bajnokság ez évi versenysorozata. A tavalyi évhez képest a legjelentősebb változások a Wesselényi M. Sportkör csapatainak házatáján történtek. A 94. évi bajnokcsapat a Challenger igazi Fair-Play díjas cselekedettel – egy egyeztetési problémák miatt indulásra képtelen csapat javára – hozzájárult csapatainak megbontásához, elősegítve, hogy négy csapat vehessen részt a bajnokságon. Eger sajnos ez évben nem tudott csapatot kiállítani. A döntést követően minden tavaly indult Wesselényis csapat összeállítása

alapvetően megváltozott. Azonban a bajnokság félidejében már megállapítható: nem hogy visszaesett, mint inkább növekedett a bajnokság színvonal. Szorosabb az állás, izgalmasak a mérkőzések, minimális az élen állók előnye, ősszel még bármi lehet.

További újdonság, hogy egy-egy bajnoki fordulóban két kört játszanak a csapatok, azaz hat-hat mérkőzést. A verseny négy fordulójának helyszíne 1995-ben a XIV. kerületi Egressy Gábor Szakközépiskola Tornaterme (Bp. XIV. Egressy tér).

Az első forduló részletes eredményei: (1995. április 1.)

1. Kör: VDSE – Telepesek: 5: 7, Fortuna – Challenger: 3: 8, Telepesek – Fortuna: 0: 2, VDSE – Challenger: 1: 6, Challenger – Telepesek: 3: 6, Fortuna – VDSE: 4: 4.

2. Kör: Challenger – VDSE: 4: 4, Fortuna – Telepesek: 5: 0, Challenger – Fortuna: 5: 1, Telepesek – VDSE: 3: 2, Telepesek – Challenger: 11: 1, VDSE – Fortuna: 3: 8.

I. forduló végeredménye:

1.	_____	Telepesek
2.	_____	Challenger
3.	_____	Fortuna
4.	_____	VDSE

II. forduló: 1995. május 13. – szombat

Ez a forduló fényesen bizonyította, hogy milyen könnyen lehet első az utolsóból és utolsó az elsőből. Persze a helyzet közel sem volt ilyen egyszerű. Történt ugyanis, hogy a Challenger csapatának játékosa Túri József ké-

zsérülése miatt nem tudta vállalni a játékot. Pajer József és Szabó András igazi sportemberekhez méltóan (ismételten Fair-Play) ketten is vállalták a játékot és becsülettel helytálltak. Nem mondható el ugyanez az első forduló győztes csapatáról, a Telepesekről, akik árnyékaik voltak önmaguknak és nagyon gyenge teljesítményt nyújtva utolsóként zárták ezt a fordulót.

A Haffner Ernő vezérelte VDSE feltámadt és könnyörtelenül kihasználta a kínálkozó lehetőséget, már ami a Challenger emberhátránya, illetve a Telepesek gyenge formája miatt adódott. A Fortuna csapata Bálint András szenzációs lövőformájának köszönhetően átvette az összesítésben a vezetést.

A II. forduló részletes eredményei:

1. Kör: VDSE – Telepesek: 5: 5, Fortuna – Challenger: 12: 9, Telepesek – Fortuna: 2: 1, VDSE – Challenger: 12: 10, Challenger – Telepesek: 5: 4, Fortuna – VDSE: 3: 1.

2. Kör: Telepesek – VDSE: 4: 11, Challenger – Fortuna: 3: 7, Fortuna – Telepesek: 3: 3, Challenger – VDSE: 10: 11, Telepesek – Challenger: 8: 9, VDSE – Fortuna: 4: 2.

II. forduló végeredménye:

1.	_____	VDSE
2.	_____	Fortuna
3.	_____	Challenger
4.	_____	Telepesek

Összesített állás a 2. forduló után:

1. _ _ _ _ _ Fortuna 20 pont,
2. _ _ _ _ _ Telepések 17 pont,
3. _ _ _ _ _ Challenger 16 pont,
4. _ _ _ _ _ VDSE 15 pont.

A góllövő-lista állása két forduló után:

1. Pajer József 39 gól (Challenger)
2. Bálint András 38 gól (Fortuna)
3. Szabó András 34 gól (Challenger)

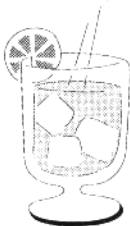
★

Németh Tamás

Színes hírek

(Az összeállítás az MTV teletext-szolgálatára anyagából készült.)

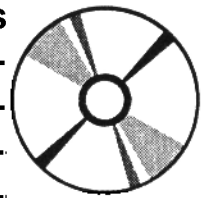
Vodkát gyártanak és palackoznak hamarosan a Krím-félszigeten, egy befejezetlen atomerőműtelepen. A területet a hatóságok 1989-ben, egy évvel az átadás előtt túl veszélyesnek ítélték ahhoz, hogy ott nukleáris reaktorok működjenek. Az erőmű éppen egy szeizmikus törésvonalra épült, és ez a tény valahogy elkerülte a tervezők figyelmét. Az építkezést nyolc év után leállították. Az ukrainai Lenino vezetői félmilliárd dollár elherdálása után döntöttek úgy, hogy nem vállalnak több kockázatot. Arra váltanak, ami a legbiztosabb üzlet Ukrajnában.

□

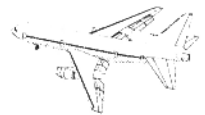
A japán Matsushita elektronikai cég a világon elsőként fejlesztett ki olyan, ún. kétfókuszú optikai érzékelőt, amely lehetővé teszi, hogy ugyanazzal

a berendezéssel digitális videolemez (DVD) és hagyományos zenei CD is lejátszható legyen. (A DVD-nek azonban supersűrűségű formátumúnak kell lennie.) Az óriásvállalat az amerikai és más piacokon Karácsony tájékán kíván megjeleníteni a lejátszóval, amelynek ára 500 dollár körül lesz.

□

A polgári repülőgépeken növekvő számban jelentkező nyugtalanító esetek oda vezethetnek, hogy általános érvénnyel betiltják, hogy az utasok hordozható számítógépet, elektronikus játékot, videokamerát és mobiltelefont használjanak repülés közben – írja a „The Sunday Times” című brit lap. Az újság egy repülésügyi hatóság belső jelentését ismertette, amelyben 97 esetet sorol fel. Egy Boeing 747-es letért a pályájáról és mindaddig nem engedelmeskedett az utasításoknak, ameddig az egyik utas ki nem kapcsolta videokameráját. Ugyancsak egy Boeing tájolója „bolondult meg” azután, hogy egy fiatal kikapcsolta nála lévő elektronikus játékát.

□

A spanyolországi Port Aventura szórakoztató központ Európa legújabb és egyben a második legnagyobb amerikai stílusú vidámparkja a Párizs melletti Disneyland után. A spanyolországi szupervidámpark vezérgondolata a „realizmus”, szemben az EuroDisney fantáziavilágával. A vidámpark öt részlege a Vadnyugat, Kína, Mexikó,

Polinézia és a Földközi-tenger medencéjének kultúrájából ad ízelítőt élethű épület- és műkincsutáncokkal, táncosokkal, énekesekkel és más előadóművészekkel. A park fő attrakciójának a halálvasút ígérkezik, amely nagy sebességgel és több 360 fokos kanyarral szédíti utasait.

London egyik talán legnépszerűbb nevezetessége, a Big Ben, megzöldült. Néhány hete ugyanis különleges energiatakarékos fénycsövek zölden világítják meg a Big Ben órájának négy számlapját. A cserére azért került sor, mert a parlament energiafogyasztását 15 százalékkal csökkenteni kell. A Big Bent 1906-ig gázlámpákkal világították meg. Akkor vezették be a villanyvilágítást – a számlapok mindegyike mögött tíz, egyenként 100 wattos közöségű égőt helyeztek el. Ezt váltották fel most a zöld fénycsövek.

Nápoly nemcsak a maffia, de úgy tűnik, a templomtolvajok fővárosa is. Ugyanis az elmúlt 14 év alatt 226 templomból összesen háromezer szent ereklyét vagy művészeti remeket loptak el. Az elrabolt kincseknek csak egy töredéke kerül később elő – írja a Repubblica. Az eltűnt egyházi kincsek közül 350-et már csak katalógusokban lehet megcsodálni.

Egyre több embert gyötör a szénanátha. A pollenekre allergiások száma rohamosan növekedett az elmúlt évtizedekben – olvasható a Deutsches Ärzteblatt című orvosi lapban. A pollenhatás jellegének megváltozása és a levegő szennyezettségének növeke-

dése is hozzájárul a szénanátha terjedéséhez. A megbetegedés tipikus tünetei: a szemviszketés, az orrcsöpögés, a sorozatos tüszentés.

Kezdeti lépésként 8 indiai szövetségi államban létesítenek otthonokat prostituáltak és gyermekeik ideiglenes elhelyezésére. Az otthonok mindegyikében 40 prostituált található magának ingyenes lakást. Nem kell fizetniük az étkeztetésért és a ruházkodásért sem. Emellett kötni és horgolni is megtanulhatnak. Indiában 2,4 millió prostituált úzi embertelen körülmények között a legősibb ipart. Becslések szerint 5,2 millió gyermekük van, akik nem járhatnak sem nyilvános, sem magániskolákba. Ezért a segélyszervezet a vöröslámpás negyedekben iskolákat szeretne létesíteni.

„Élő Buddhát” koronáztak június elején Kínában egy kétéves kisfiú személyében, a Tibettel szomszédos Csinghaji tartomány Ta Er templomában. Losang Badan Qoigya Wangxiu – egy pásztor fia – a tibeti buddhizmus sárga szektájának hittudósai szerint a 13. Jiayang Buddha reinkarnációja. A reinkarnáció felismerése úgy történt, hogy az öt éve elhunyt buddha megjelölte az időpontot és a tartomány azon részét, ahol újjá kíván születni. Ezen a területen feljegyezték az összes újszülött nevét, majd árpalisztból készült tésztába gyúrták a neveket tartalmazó cédulákat. A gombócokat oltárakra helyezve megfigyelték és a nem megfelelő gombócokat kizárták. Végül megmaradt az igazi buddha neve.

DotLighter – Új irányzat a Braille nyomtatásban!

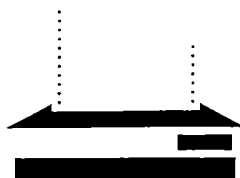
Nyomtassa számítógépes anyagait saját mechanikus pontírógépén!

Amire Önnek szüksége van az a DotLighter, amely képes összekötni számítógépét az írógépével. A hardver könnyen installálható, a szoftver könnyen kezelhető, többnyelvű, és a legegyszerűbb beszédrendszerekkel is együttműködik. Lehetővé teszi bármilyen szöveges állomány kinyomtatását kívánság szerinti karakterkészlet felhasználásával, amelyet akár Ön is könnyen elkészíthet. Saját igénye szerint állíthatja be a használni kívánt nyelvet, karakterkészletet, oldalméretet, nagybetű- és számjelet, és még sok olyan opciót, amely könnyebbé teheti a munkáját. Don't dotwrite

but DotLight!

Telefon:

202-7812.

Közlemények

Tájékoztatjuk tisztelt előfizetőinket, hogy a Balatonbogláron tartott titkári-adminisztrátori munkaértekezlet 1996. január 1-től az MGYOSZ folyóiratainak egy évre szóló előfizetési díját a következőképpen módosította:

- Vakok Világa síkírású változata 350 forint,
- Vakok Világa Braille-írású változata 360 forint,
- rodalmi füzetek 300 forint,
- Rádió és televízió műsor 600 forint,
- Zenekultúra 300 forint,
- Sakkiskola 400 forint,
- Gyógymasszőr 300 forint.

A Vakok Világa c. folyóiratban 1995. augusztus 1-től a hirdetések egységes díja 500 forint, amely kétszeri alkalomra szól. A hirdetéseket sík- vagy pontírásban kérjük a szerkesztőség nevére feladni (1146 Budapest, Hermina u. 47.). A hirdetmény mellé szíveskedjenek az 500 forint befizetését tanúsító postai szelvény fénymásolatát is csatolni!

Tájékoztatjuk tagtársainkat, hogy a kondicionáló terem szabadság miatt 1995. június 26-tól augusztus 7-ig zárva lesz.

Tájékoztatjuk tagtársainkat, hogy az árueladás szabadság miatt 1995 július 10-től augusztus 1-ig zárva lesz.

Hirdetések

32 éves, vígkedélyű, elvált, gyermekét egyedül nevelő vak asszony vagyok. Várom 33-42 év közötti férfiak jelentkezését. Gyermekszerető előnyben. A leveleket a szerkesztőségbe „Ibolya” jeligére várom.

55 éves vak nő szeretne megismerkedni korban hozzáillő gyengénlátó férfival, aki megértő társa lenne, józanéletű, s aki családi otthonra vágyik. A leveleket a szerkesztőségbe „Együtt, egymásért” jeligére várja.

25 éves, 176 cm magas, aktívan dolgozó vak fiatalember társaság hiányában megismerkedne korban hozzáillő gyengénlátó lánnyal. Lehetőleg budapesti, vagy Pest környéki lányok írjanak pont, vagy síkírásban. A leveleket „Várok rád” jeligével a szerkesztőségbe kéri.

55 éves, 170 cm magas, barna, világtalan, de egészséges, házias, egyedülálló nő vagyok. Ezúton keresem – egyenlőre élettársi kapcsolattal – megértő, gyengénlátó férfi ismeretségét társamnak. Lakás van. A válaszle-

veleket „Ketten egymásért” jeligére a szerkesztőségbe kérem.

65 éves, gyengénlátó, egyedül élő nő vagyok. Megismerkednék korban hozzám illő gyengénlátó férfival, aki társam lenne. A válaszleveleket „Megértő társra vágyom” jeligére a szerkesztőségbe kérem.

Élettársat keresek! Megismerkednék egy korban hozzám illő gyengénlátó lánnyal, esetleg asszonnyal. Én 28 éves, erősen csökkentlátó, 176 cm magas, 87 kg testsúlyú, barna hajú és szemű fiatalember vagyok. A válaszokat „Szép lesz” jeligére a szerkesztőségbe kérem.

49 éves, elvált látó férfi 3 szoba, komfortos lakással olyan 30-45 év közötti hölgy ismeretségét keresi, aki érdi házába költözne. Címem: Kelemen György, 2030 Érd, Árpád u. 11.

Matematika-fizika szakos tanár egyéni felolvasást vállal. Nyelvtudás: orosz, angol és finn. Telefon: 220-1492, Tassy János.

Egyéni felolvasást vállalok – szépirodalom vagy újság – megegyezés szerint. Munkahelyi telefon: Boromisszáné Szelényi Andrea, 250-3766 vagy 188-9136.

Szerkesztőség munkatársai: Lak István és Fehér István
Telefon: 1210-440/114-es mellék. Az újság előfizethető a megyei szervezeteknél egész évre 160 Ft-ért a tárgyévot megelőző november 30-áig, félévre 80 Ft a tárgyév II. féléve előtti május 15-éig

ÚJDONSÁG MAGYARORSZÁGON

a **BE-BA** márkanevű rugalmas műanyagból kifejlesztett, peremezett csomagtartó védőhuzat. Kímélje és védje csomagtartójának kárpitját a szennyeződésektől, sérülésektől!
A BE-BA könnyen behelyezhető, kiemelhető, tisztítható.

**Fehérkakas Bt., 2200 Vecsés,
Gammel József u. 6. Tel.: 06-29-350-631**

Megrendelhető rögzítőn, szállítás cégeknek minden pénteken, magánszemélyeknek szombaton. Pontos címre szállítás!

Raktárról való szállítás a következő típusokba:

Opel Corsa (4.990.-Ft+ÁFA),

Opel Astra Caravan (4.490.-Ft+ÁFA)

Lada Samara (4.890.-Ft+ÁFA)

Bármilyen egyéb gépkocsitípushoz

a rendeltől számított két héten belül szállítunk!

Ajándékozzon autójának **BE-BA csomagtartó védőhuzatot!**

FEHÉRKAKAS

Műszaki, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Vecsés, Gammel József utca 6.
Tel.:06-29-350-631, Tel/Fax:201-6111

Műszaki szolgáltatások

- ☞ Számítógépek és hálózatok telepítése
- ☞ Számítástechnikai eszközök javítása
- ☞ Szervíz
- ☞ Szaktanácsadás, oktatás
- ☞ Számítástechnikai segédanyagok

Nyomdai szolgáltatások

- ☞ Reklámfotók, reklámanyagok
- ☞ Szórólapok készítése

- ☞ Irodabútorok, irodai berendezések,
- ☞ Telefonok árusítása

